Jaargang 114. Woensdag, 26 September 1855. No. 116.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van het PUBLIEK, dat de **passage** met **RIJTUIGEN** en voor **VOETGANGERS** over de **Klapbrug** bij ***Oosterhoogebrug***, wegens daaraan te doene Herstellingen, van af DINGSDAG den **25**sten September e.k., gedurende **acht dagen**, en wel tot en met Dingsdag den 2den October e.k., zal zijn **GESTREMD.**

GRONINGEN, 22 September 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De **Milicien SALOMON ELSHOF**, Verlofganger uit de Gemeente *de Wijk*, Provincie *Drenthe*, die eenigen tijd in het Algemeen Provinciaal-, Stads- en Akademisch Ziekenhuis alhier is verpleegd, en dat Gesticht heeft verlaten, zonder dat zijn tegenwoordig verblijf bekend is, wordt bij deze opgeroepen, om (indien hij zich in deze Gemeente ophoudt) zich ten spoedigste ter SECRETARIJ dezer GEMEENTE te vervoegen, ten einde een berigt te ontvangen, waarbij hij als VERLOFGANGER bijzonder belang heeft.

GRONINGEN, 25 September 1855.

De **COMMISSIE VAN ONDERWIJS** in de Provincie *Groningen* vergadert ZATURDAG den 13den October, des morgens om 8 uur, in het Concerthuis, om **Rang-Examens af te nemen.** Die verlangen zulk een Examen te ondergaan, gelieven hunne Bewijsstukken van goed gedrag, Geboortedag en (zoo zij dien bezitten) vroeger verkregen Rang, vóór den 5den October *vrachtvrij* in te zenden bij den Schoolopziener van hun Distrikt, met *schriftelijke* opgave, welk Examen zij verlangen te ondergaan.

GRONINGEN, 24 September 1855.

De Commissie van Onderwijs in de Provincie Groningen:
Namens dezelve,
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

De INSPECTEUR der JAGT en VISSCHERIJ in de Provincie *Groningen* maakt als vervolg op de aankondiging van den 22sten dezer bekend, dat thans van uit deze Provincie het VERVOER van WILD naar alle Provinciën des Rijks **zonder verklaring van oorsprong** zal mogen geschieden, behalve naar *FRIESLAND*, voor welke Provincie de begeleiding der genoemde verklaring noodig blijft tot den 27sten September e.k.

De Inspecteur voornoemd:
W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN.

Gasfabrijk.

De DIRECTEUR der **GASVERLICHTING** alhier herinnert bij deze aan ieder Ingezetene dezer Gemeente, die **GASLEIDINGEN** verkiest, of de bestaande verlangt **uitgebreid** te hebben, of ook iets betrekkelijk het **Gas** of deszelfs **Leidingen** hebbende te berigten, dat hij zich daartoe kan aanmelden ten KANTORE der Fabrijk, oostelijk Gebouw, alwaar steeds een REGISTER ter inschrijving voorhanden ligt.

Geschiedende deze herinnering, opdat men, bij de vele aanvragen om Gasleidingen en uitbreiding derzelve, te beter in de gelegenheid zij, zoo spoedig mogelijk en naar orde een ieder te gerijven.

GRONINGEN, 25 September 1855.

De Directeur voornoemd:
S. J. VAN ROIJEN.

RAADSVERGADERING,

Woensdag den 26sten September 1855, des avonds te 7 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. - TURKIJE.

Het officiëel rapport van generaal *Simpson*, betreffende den val van Sebastopol, is thans bekend en van navolgenden inhoud:

» VOOR SEBASTOPOL, 9 September.

» *Mylord!*

» Ik had de eer u in mijne dépêche van den 4den dezer kennis te geven, dat de artillerie- en genie-officieren van de geallieërde legers aan generaal *Pélissier* en mij een rapport hadden overgelegd, waarin werd aangetoond, dat de storm op den 8sten dezer zoude kunnen geloopen worden, nadat een hevig vuur drie dagen lang was onderhouden. Deze schikking vond ik goed en ik wensch u geluk met de roemrijke gevolgen van den aanval op gisteren, welke geëindigd is met het bezit van de stad, de dokken en openbare gebouwen en de vernieling van de laatste schepen der Russische vloot in de Zwarte zee; slechts drie stoombooten zijn overgebleven en weldra zullen deze genomen of gezonken zijn.

» Er was bepaald, dat te twaalf uur op den middag de Fransche stormkolonnes hunne loopgraven zouden verlaten en Malakoff en de daaraan grenzende werken zouden in bezit nemen. Nadat dit hun gelukt en zij in die werken gevestigd zouden zijn, moest de Redan door de Engelschen worden aangevallen; het Centrale Bastion en het Quarantaine-fort zouden de Franschen gelijktijdig aantasten. Op het vastgestelde uur verlieten onze geallieërden hunne loopgraven, drongen voorwaarts en namen met dien onstuimigen moed, welke den aanval der Franschen kenmerkt, de ondoordringbare verdedigingswerken van Malakoff in; en deze eenmaal in hun bezit, werden niet meer door hen verlaten. De driekleurvaan op het parapet geplant, was het sein voor onze troepen om voorwaarts te rukken.

» De schikkingen voor den aanval vertrouwde ik toe aan den luitenant-generaal sir *William Codrington*, die de bijzonderheden daarvan bepaalde in overeenstemming met den luitenant-generaal *Markham*. Ik bepaalde dat de tweede en ligte divisiën, omdat zij de batterijen en approchewerken tegen den Redan zoo vele maanden verdedigd hadden en omdat zij zoo goed met het terrein bekend waren, de eer zouden hebben den storm te wagen. Het vuur onzer artillerie, zooveel mogelijk eene bres gemaakt hebbende in het vooruitspringende gedeelte van den Redan, besloot ik, dat onze troepen tegen dat punt gevoerd zouden worden, als zijnde het minst blootgesteld aan het flankvuur, door hetwelk dit werk is beschermd.

» Tusschen de generaals *Codrington* en *Markham* werd overeengekomen dat de storm-kolonne van 1000 man zoude gevormd worden uit den gelijk aantal van de beide divisiën, en dat de kolonnes van de ligte divisie vooróp zouden gaan en die van de tweede volgen. Zij verlieten de loopgraven op het bevorens overeengekomen sein, en rukten voort, voorafgegaan door 200 man als bedekking en 320 man met de stormladders. Aan de kroon der grachten gekomen, en de ladders geplaatst zijnde, bestormden de manschappen onmiddellijk het parapet van den Redan en drongen door in den uitspringenden hoek. Hier werd gedurende bijna een uur een allerbloedigst gevecht geleverd en hoewel tot het uiterste volgehouden en in weerwil van den grootsten moed, werd het onmogelijk bevonden de positie te behouden. Gij zult uit de lange en droevige lijst van dooden en gewonden zien, met welken moed en zelfopoffering de officieren zich aan het hoofd hunner manschappen stelden, gedurende dit bloedige gevecht. Ik gevoel mij niet in staat in passende woorden u te spreken over het gedrag en de dapperheid der troepen, hoewel hunne pogingen niet werden bekroond door de zoowel verdiende zege; maar ik wensch vooral melding te maken van den kolonel *Windham*, die zijne kolonne ten aanval moedig aanvoerde, en zoo gelukkig was binnen te dringen en aldaar gedurende den strijd bij zijne troepen te blijven.

» De loopgraven waren na dezen aanval zoo opgevuld met troepen, dat ik niet in staat was, een' tweeden storm te organiseren, dien ik voornemens was, met de Hooglanders onder sir *Colin Campbell*, die tot nu toe de reserve hadden uitgemaakt, te beproeven, en dat wel ondersteund door de derde divisie, onder bevel van den generaal-majoor *William Eyre*. Ik ontbood daarom die officieren en besloot met hen den aanval den volgenden morgen te hernieuwen. De brigade Hooglanders bezette de loopgraven gedurende den nacht. Ongeveer te 11 uur begon de vijand zijne magazijnen te doen springen en sir *Colin Campbell*, aan een klein detachement bevolen hebbende, behoedzaam den Redan te naderen, vond dit werk verlaten. Hij oordeelde het evenwel niet noodig het voor het aanbreken van den dag te bezetten.

» De ontruiming der stad door den vijand werd gedurende den nacht duidelijk. Op alle gedeelten ontwaarde men hevige branden, vergezeld van zware ontploffingen, onder bedekking waarvan de vijand er in slaagde zijne troepen naar de noordzijde over te brengen door middel van de schipbrug, welke hij onlangs had aangelegd en welke hij later losmaakte en naar de overzijde bragt. Al hunne linieschepen hadden de Russen gedurende den nacht doen zinken. Het onstuimige weder maakte het aan de admiraals geheel en al onmogelijk om hun plan te volvoeren, van de batterijen der vloot tegen de Quarantaine-batterijen te rigten, doch het goed bestuurde vuur der mortierschepen was van eene uitmuntende uitwerking."

Hierop volgt eene lange uitwijding over de betoonde dapperheid van het leger in het algemeen en van een aantal strijders in het bijzonder, wien de opperbevelhebber daarvoor zijnen opregten dank toebrengt en die hij in het goedgunstig aandenken van den minister van oorlog aanbeveelt.

Volgens den bij het rapport gevoegden staat, bedraagt het aantal officieren die gedood zijn 25, dat der gekwetsten (waar onder ook de gekneusden gerekend zijn) 125; terwijl 3 officieren zijn vermist.

Uit dit rapport blijkt ten duidelijkste, wat ook reeds vroeger is opgemerkt, dat de Engelschen zich geenszins de eer kunnen toerekenen iets tot den val van Sebastopol te hebben bijgedragen, daar toch het eenige aandeel, dat zij aan den storm hebben genomen, heeft bestaan in eenen geheel mislukten aanval tegen den Redan. De roem, waarvan generaal *Simpson* spreekt, is dan ook alleen voor de Franschen weggelegd, die even als in alle vroegere gevechten, ook nu weder de meerderheid van hunne wapenen boven die der Engelschen hebben doen uitkomen. Daarom zien wij ook met belangstelling naar het officiële rapport van den maarschalk *Pélissier* uit, waaruit men beter dan uit het bovenstaande de bijzonderheden van de inname van Sebastopol zal leeren kennen.

De dappere en in al zijne ondernemingen zoo gelukkige generaal *Bosquet*, die met zijne divisie het meest tot de zege van dien dag heeft bijgedragen, heeft voordat het sein tot den aanval gegeven was, de volgende dagorder gerigt aan de onder zijn bevel staande troepen: „Soldaten van het 2de korps en van de reserve! Den 7den Junij hebt gij de eer gehad om roemvol de eerste slagen toe te brengen in het hart van het Russische leger. Den 16den Aug hebt gij aan de Tschernaïa aan zijne hulptroepen de schandelijkste vernedering doen ondergaan. Thans is het de genadeslag, de doodelijke slag, dien gij zult toebrengen met die bij den vijand zoozeer bekende vaste hand, door hem zijne verdedigings-linie van Malakoff te ontnemen, terwijl onze kameraden van het Engelsche leger en van het 1ste korps een storm tegen den Grooten Redan en het Centrale bastion zullen aanvangen. Het is een algemeene storm, leger tegen leger; het is hier te doen om, door eene ontzagwekkende en gedenkwaardige overwinning, de jeugdige adelaars van Frankrijk te kroonen. Alzoo dan, voorwaarts kinderen! Aan ons Malakoff en Sebastopol! en *leve de Keizer!*"

Den 10den Sept., zoo schrijft men uit Weenen, was de brand te Sebastopol nog niet door de Franschen gebluscht; vele gebouwen stonden nog in volle vlam en op vele plaatsen sloegen de vlammen nog uit de puinhoopen. (Eerst den 16den gelukte het den pompiers den brand te blusschen.) De generaal *Bazaine* was door *Pélissier* tot vesting-kommandant van Sebastopol benoemd, terwijl hem eene commissie was toegevoegd, ten einde over den staat der overgeblevene vestingwerken een rapport uit te brengen. Thans houdt men zich met de moeijelijke, maar niet onaangename taak bezig, om het geschut, hetwelk tot dusver in de belegeringswerken der geallieërden geplaatst was, deels naar Kamiesch, deels naar Balaklava op de schepen over te brengen. Het hoofdleger der geallieërden bevindt zich aan de Tschernaïa en wel op dezelfde hoogten, welke de Russen den 16den Aug. te vergeefs trachten te bestormen. De toebereidselen tot de verdere operatiën kunnen bezwaarlijk voor 14 dagen gereed zijn.

(Een der beste beoordeelaars van het beleg, en die tijdens den duur daarvan bijzonder goede inlichtingen zond, is, volgens zijn schrijven aan de dagbladen, stellig van gevoelen, dat de winter voorbij zal gaan eer de geallieërden aan een' aanval tegen het noorden van Sebastopol of eene afsnijding der Russische troepen denken kunnen.)

Eene dagorder van *Pélissier*, gedagteekend uit het algemeen hoofdkwartier Malakoff, zegt, dat thans het Russische bolwerk in de Zwarte zee niet meer bestaat; dat dit een onmetelijk succes oplevert; dat de positie der geallieërden daardoor aanmerkelijk wordt verbeterd en dat hij aan de troepen de toezegging kan geven, *dat zij alsnu spoedig naar het vaderland zullen terugkeeren.* Het Turksche leger blijft in de Krim.

Een brief uit Weenen wil nog weten, dat volgens de jongste berigten uit de Krim, de 6de divisie van het tweede Russische korps te Baktschisaraï is aangekomen, en dat de 2de en 5de divisiën van hetzelfde korps derwaarts op weg waren. Baktschisaraï en Simferopol, alwaar zich de voornaamste Russische proviand-magazijnen bevinden, zijn zeer versterkt. Voorts meldt men, dat het verlies der Russen bij de jongste gevechten zeer aanzienlijk is geweest; men spreekt van 16 generaals, die gedood of gekwetst zijn, terwijl 19,000 man buiten gevecht zouden zijn gesteld.

De telegrafische depêches loopen tot den 18den. Tot op dat oogenblik hadden, volgens een berigt van vorst *Gortschakoff*, de geallieërden niets tegen de noordzijde van Sebastopol ondernomen. Zij trokken hunne legers zamen tusschen Balaklava, de Tschernaïa en Baïdar, van waar zij eene verkenning deden tegen den Russischen linkervleugel.

Eene depêche van den admiraal *Bruat* van den 18den meldt, dat de geallieërde vloten in de zee van Azoff andermaal een groot aantal visscherijen en schepen met proviand hebben vernietigd. Van den 6den tot den 11den alleen waren 73 visscherijen, 68 magazijnen en 98 vaartuigen vernield. — Wij twijfelen er niet aan, of dit berigt zal op de regeringen van Engeland en Frankrijk, die voorstanders van beschaving, wel weder den gewenschten indruk maken.

Volgens berigten van het oorlogstooneel in Azië, was een storm van de Russen op Kars afgeslagen.

Volgens berigten uit Konstantinopel, heerscht er thans eene goede verstandhouding tusschen de gezanten van Frankrijk en Engeland.

Gelijk men weet, is *Mehemet-Ali* tijdens de afwezigheid van lord *Redcliffe* op nieuw tot minister benoemd. De edele lord had echter door den eersten tolk der Engelsche ambassade den Sultan onder het oog laten brengen, dat die benoeming niet wel kon geschieden. Doch de Sultan gaf hierop vrij koeltjes ten antwoord, dat het benoemen, afzetten, straffen, weder benoemen enz. enz. van ministers, alleen zijn werk was, en hij daaromtrent aan niemand verantwoording schuldig was. Lord *Redcliffe* heeft alstoen de zaak voor het uiterlijke althans laten berusten. De Fransche ambassadeur houdt zich buiten alle intrigues.

(Men zegt dat de Fransche regering onlangs op de terugroeping van lord *Redcliffe* heeft aangedrongen.)

Volgens berigten uit Athene van den 14den, heeft *Kalergis* zijn ontslag ingediend. De instructiën van den Engelschen gezant zijn nog niet bekend. De Fransche regering verklaart, dat zij de souvereiniteits-regten van den Koning niet wil verkorten; Koning *Otto* kan de mannen, die zijn vertrouwen verdienen, in zijn ministerie kiezen, doch zij moeten niet verdacht zijn van Russischen invloed. Zij dringt verder aan op de uitroeijing der roovers.

Met de verrigtingen van de vereenigde Oostzeevloot schijnt het voor dit jaar weder gedaan te zijn. Immers heeft het Fransche eskader, bestaande uit het linieschip *Austerlitz*, het fregat *Saône* en drie bombardeerbooten, Kiel reeds verlaten om naar Frankrijk terug te keeren.

— Van wege de Pruissische regering zijn weder stappen gedaan tot het aanknoopen van nieuwe vredesonderhandelingen. Zij heeft te Parijs en te Londen doen aanvragen, of thans, nu Sebastopol gevallen is, het oogenblik om de onderhandelingen te hervatten, niet was gekomen? Er is onmiddellijk met den telegraaf een ontkennend antwoord naar Berlijn gezonden, dat daar reeds moet zijn ontvangen.

ITALIË.

Wij hebben reeds gemeld, dat de heer *Mazza*, directeur der geheime politie in Napels, evenals de minister van oorlog, in hunne functiën door andere personen zijn vervangen. Volgens eene meer naauwkeurige opgave zijn de veranderingen in het ministerie de volgende: De generaal der gendarmerie *Winspeare* is benoemd tot secretaris van staat; de generaal *Ficena* tot minister van oorlog, in plaats van den prins van *Ischitella*, die zijn ontslag heeft bekomen met behoud van bezoldiging. De heer *Bracchini* is benoemd tot directeur van politie, in plaats van den heer *Mazza*, die ontslagen is. Men hoopte, dat de veranderingen de Westersche mogendheden zouden bevredigen.

De *Times*, dit berigt mededeelende, vindt daarin aanleiding zijn hart op nieuw lucht te geven tegen den heer *Mazza*, wiens ontzetting van zijn ambt, naar dat blad vertrouwt, moet worden toegeschreven aan 's Konings wensch om de welgegronde eischen van genoegdoening der Britsche regering te bevredigen. „Juist die ambtenaar had onlangs," zoo lezen wij daar, de „stokslagenstraf weder in het leven geroepen en zelfs lieden, die in het koninklijk leger dienden, met de buitensporige vervolgingen der politie bedreigd. De dwaasheden, waartoe dit ellendig werktuig zich liet medeslepen, schijnen bijna aan waanzinnigheid gegrensd te hebben, en zijne kleingeestige, wreede en ruwe handelingen hebben er meer toe bijgedragen om de veiligheid van den koninklijken troon aan het wankelen te brengen, dan alle agenten van politie van Napels in staat waren om tot hare bescherming bij te dragen. Door haren bitteren haat tegen de Westersche mogendheden en door de gruwelijke vervolging van hare eigene onderdanen heeft de Napolitaansche regering het geduld der andere mogendheden op de hardste proef gesteld. Op de tijding echter, dat een eskader Britsche en Fransche oorlogsschepen zich op weg naar de golf van Napels bevond, en na de uit Londen en Parijs, ja zelfs uit Weenen ontvangen gebiedende voorstellen, en welligt ook ten gevolge der Russische nederlaag te Sebastopol, schijnt men gedurende de laatste dagen te Napels tot de overtuiging gekomen te zijn, dat het beter is den heer *Mazza* op te offeren, dan den troon tot den rand des verderfs te brengen. Bij den tegenwoordigen toestand van Italië verheugen wij ons, dat eene vonk uitgedoofd is, welke ligt een' grooten brand zou hebben kunnen doen ontstaan. De Engelsche regering kon zich onmogelijk eene beleediging van een Napolitaansch agent van politie jegens een lid van het Engelsche gezantschap laten welgevallen."

Mazzini heeft een manifest tot het volk, of liever tot de jeugdige bevolking van Napels gerigt, waarin deze in opgewonden bewoordingen opgeroepen wordt om het juk af te schudden, waaronder zij gebukt gaat. Overvloedige afschriften hiervan moeten op geheime wijze naar Napels en Sicilië gezonden zijn. Welk eene uitwerking dit manifest daar maken zal, zal de tijd nader moeten leeren. Ondertusschen schijnt het zeker, dat *Mazzini* ten deze op zich zelf staat, en door allen verlaten is, die hem vroeger ondersteunden.

SPANJE.

De verkooping van de geestelijke goederen levert voortdurend den besten uitslag op. Om een voorbeeld aan te halen, dient, dat een landgoed, dat niet meer dan jaarlijks 160 realen opbragt, voor 110,000 realen is verkocht.

De Spaansche Cortès zullen bepaald den eersten October geopend worden. Al spoedig daarna ziet men de indiening van gewigtige wetsontwerpen te gemoet.

De berigten uit Barcelona zijn weder niet gunstig. De werklieden zijn er handgemeen geworden met de fabrikanten, hunne meesters. Er zijn verscheidene werklieden gedood. De municipaliteit is het oneens met het opperbestuur nopens de reorganisatie der militie.

DUITSCHLAND.

In Pruissen is men tegenwoordig vol van de aanstaande verkiezingen voor leden van de tweede kamer. Alle partijen zijn in de weer, en zelfs de bisschop van Munster verzuimt niet op het appél te komen. Hij roept alle R. Katholijken op, om kandidaten te kiezen die warm voor het geloof zijn.

— In een schrijven van den Paus aan een' der Duitsche prelaten, wordt aan de Pruissische regering veel lof toegezwaaid wegens de diensten, door haar aan de Katholijke kerk bewezen; wijders wordt daarin der geestelijkheid aanbevolen, aan deze welwillendheid op eene gepaste wijze te beantwoorden.

— De Stendenvergadering van het keurvorstendom Hessen is den 19den dezer door den minister *Hassenpflug* geopend. Uit de rede des ministers bleek onder anderen dat de Keurvorst bevolen heeft dat ook ditmaal in den door de leden af te leggen eed geen melding van de constitutie zal gemaakt worden.

— In de stad Hannover mogen de korenhandelaars in 't groot, op de markt niet met hen, die voor de dagelijksche consumtie koopen, concurreren, ten gevolge waarvan onderscheidene korenkoopers in 't groot door de politie van de markt zijn verwijderd. Zij hebben zich daarover bij de regering des lands beklaagd.

— In een groot aantal Duitsche steden zal den 23sten dezer het 300jarige herinneringsfeest van den Augsburger religie-vrede, op eene plegtige wijze gevierd worden.

— Volgens handelsbrieven uit Pesth, is de graanoogst in Wallachije buitengewoon gunstig uitgevallen. Bij de sleepdienst te Orsowa zijn 150 scheepsladingen voor den uitvoer aangekondigd.

— Bij eene nieuwe verordening van den Koning van Zweden wordt alle quarantaine voor schepen en personen van buitenlandsche havens, in die des rijks komende opgeheven. Gezondheids-attesten zijn derhalve niet meer noodig.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 23 September.

De Koningin heeft bevel gegeven, om ter zake van de verovering van Sebastopol, in het Vereenigd Koningrijk openbare feesten te vieren, en die zege godsdienstig te herdenken. De dag daartoe zal nader worden bepaald.

— Op verzoek van de bloedverwanten der in de Krim gekwetste officieren, heeft lord *Panmure* in de dagbladen doen plaatsen, dat de regering omtrent hunnen toestand aan den generaal *Simpson* inlichtingen heeft gevraagd en dat deze generaal bij eene depêche van den 20sten dezer heeft gemeld, dat hunne herstelling goede vorderingen maakt.

— In het werk van *J. H. Stocqueler*, over Indië, wordt gemeld, dat van den oorsprong tot aan mond van den Ganges, zich niet minder dan 3500 tempels van allerlei grootte bevinden, die alle aan de stroomgodin *Ganga* gewijd zijn.

— Sedert den aanvang dezer maand hebben de Engelsche agenten tot het aanwerven van manschappen voor het vreemdelegioen, 2000 man in Sardinië aangeworven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 September.

Aan de beurs was eergisteren een gerucht in omloop van een aanslag op het leven des Keizers gepleegd. Het heeft geen den minsten grond. De prefect van politie heeft bevel gegeven om den verspreider van dit strafbare gerucht op te sporen.

— De Keizer heeft aan den Emir *Abd-el-Kader* op zijn verzoek de vergunning verleend om zijn verblijf voortaan te Damascus in plaats van te Brussa te houden.

— De regering heeft een crediet geopend van 10 millioen francs voor openbare werken, ten einde daardoor te gemoet te komen aan de behoeften, ontstaan door de duurte der levensmiddelen.

— De generaals *Mac-Mahon*, *Neil* en *Bosquet* zijn bevorderd tot grootkruis van het Legioen van Eer.

— De *Moniteur*, sprekende over de blijdschap, welke de verovering van Sebastopol zoowel in Engeland als in Frankrijk te weeg gebragt heeft, doet daarbij uitkomen al wat Engeland in dezen oorlog voor de gemeenschappelijke zaak gedaan heeft, waaruit o. a. blijkt, dat door dit rijk in het afgeloopen jaar bijkans 400 millioen zijn uitgegeven en dat de oorlog het in dit jaar welligt op een milliard te staan zal komen.

— Uit hoofde van het vergevorderd jaargetijde, zullen het nijverheidspaleis en dat der fraaije kunsten van den 1sten October af des morgens te tien uur geopend en des avonds te vijf uur gesloten worden.

Men geloofs niet dat de sluitingstermijn zal veranderd worden en houdt het er voor dat de expositie met den laatsten October zal eindigen.

— De dagbladen van het zuiden des rijks zijn opgevuld met bijzonderheden nopens het afzenden van troepen naar de Krim. Vele transportschepen, welke zich thans in de havens van Marseille en Toulon bevinden, hebben bevel ontvangen zich regelregt naar de plaats hunner bestemming te begeven, zonder zelfs Konstantinopel aan te doen. Deze afzendingen van troepen dienen om de ledige plaatsen in de gelederen van het leger aan te vullen, welke zijn ontstaan door de terugroeping der ligting van 1847 en door de bij de laatste gevechten geledene verliezen.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Zaturdag den 22sten September.

In deze zitting zijn ingekomen twee missives van den minister van koloniën ten geleide van nadere inlichtingen op het rapport der commissie uit de Kamer betrekkelijk het regeringsverslag van den staat der West-Indische koloniën over 1851 en 1852.

De commissie van redactie voor het aan Zijne Majesteit den Koning aan te bieden adres van antwoord op de troonrede heeft haar ontwerp ter tafel gebragt, welk stuk onmiddellijk naar de afdeelingen is verzonden om te worden onderzocht; zijnde de openbare vergadering tot des namiddags te half drie uur geschorst.

In de op het bepaalde uur heropende zitting heeft de commissie voor het adres haar ontwerp, volgens de in de afdeelingen daarop gemaakte aanmerkingen gewijzigd, ingediend, en is door de Vergadering besloten dat daarover de beraadslagingen zullen gehouden worden op aanstaanden Maandag, des voormiddags te elf uur.

Tevens is bepaald, dat, na de behandeling van dat stuk, zal overwogen worden de vraag, gerigt aan de Kamer door den heer *Bots*, of hij door zijne herbenoeming tot kantonregter te Helmond, welke betrekking hij aangenomen heeft, al dan niet opgehouden heeft lid der Kamer te zijn.

De voorzitter geeft kennis, dat het nieuw benoemde lid der Kamer voor 's Gravenhage, de heer *Groen van Prinsterer*, zijne geloofsbrieven ingezonden heeft. In handen gesteld eener commissie, uit drie leden bestaande, te weten de heeren *Dullert*, *Heemskerk* en *Jespers*, ten einde daarop in de volgende zitting rapport uit te brengen.

In de zitting van l.l. Vrijdag hebben de heeren *van Hoëvell* en *van Nispen van Sevenaer* ieder voor zich verklaard dat zij de door hen en anderen ingediende wetsontwerpen tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen en van dien op het gemaal der rogge, buiten behandeling wenschen gelaten te zien; met welk denkbeeld de Vergadering zich heeft vereenigd.

Het *gewijzigd ontwerp-adres van antwoord op de troonrede* luidt als volgt:

Sire!

§ 1. De Tweede Kamer der Staten Generaal acht het een groot voorregt, terwijl elders de oorlog voortduurt, hare werkzaamheden te hervatten onder den indruk der geruststellende verzekering, door Uwe Majesteit gegeven, dat betrekkingen van welwillendheid en vriendschappelijke gezindheid tusschen dit rijk en de andere mogendheden blijven bestaan.

§ 2. Nederland heeft behoefte aan eene strikte onzijdigheid, die aanspraak geeft op de eerbiediging der regten, daaraan verknocht.

§ 3. Het verheugt ons dat zee- en landmagt bij voortduring door krijgstucht en pligtsbetrachting de goedkeuring Uwer Majesteit verwerven.

§ 4. Met belangstelling zien wij de uitkomsten te gemoet der zorg van Uwe Majesteit voor de vermeerdering van het materiëel der marine.

§ 5. Bij het groot gewigt, dat Nederland hecht aan den bloei zijner koloniën en overzeesche bezittingen, strekt het ons tot genoegen, van Uwe Majesteit te vernemen, dat vrede en rust aldaar heerschen, en dat, bij verbeterden gezondheidstoestand der bevolking van Nederlandsch Indië, ook de staat der gewassen gunstig mag genoemd worden.

§ 6. Wij verheugen ons, dat de vroeger aangewende en door de Regering Uwer Majesteit voortgezette pogingen om in het Rijk van Japan eenige wijziging te verkrijgen in het aldaar tot dusverre gevolgde stelsel van uitsluiting, niet zonder vrucht zijn gebleven. Wij vertrouwen, dat de Japansche regering, bij het verleenen van voorregten aan andere natiën, hare oude betrekking tot Nederland niet uit het oog zal verliezen.

§ 7. Aangenaam was ons de mededeeling, dat de staatscommissie, die over den toestand der slaven-bevolking in de overzeesche bezittingen geraadpleegd werd, onlangs verslag heeft uitgebragt, omdat hierdoor ons het verblijdend uitzigt wordt geopend op de spoedige indiening eener wet, die zal kunnen leiden tot afschaffing der slavernij allerwege in die bezittingen.

§ 8. Toen in den afgeloopen winter ons Vaderland door watersnood zwaar geteisterd werd, was het een verblijdend verschijnsel, dat, op het grootmoedig voorbeeld van Uwe Majesteit, landgenooten en vreemdelingen zich beijverd hebben, de geleden rampen te lenigen.

§ 9. Hartelijk wenschen wij, dat, onder de bescherming van Uwe Majesteit, de zedelijke ontwikkeling der natie moge vooruitgaan; dat de nijverheid, in haren werkkring onbelemmerd, steeds hoogere vlugt neme; dat werken van openbaar nut met moed ondernomen, met volharding tot stand gebragt worden; dat de landbouw overvloedige vruchten schenke; en dat door herstel van den vrede in Europa handel en scheepvaart de gelegenheid heropend zien om zich meer en meer uit te breiden.

§ 10. Met welgevallen vernamen wij dat de geldmiddelen, bij voldoende opbrengst der belastingen, in gunstigen staat verkeeren en gelegenheid schenken om met het delgen van schuld voort te gaan.

§ 11. Reeds voorlang, Sire! had de natie er aanspraak op, dat aan het vijfde der additionele artikelen van de grondwet volledige uitvoering wierd gegeven; en het was ons daarom aangenaam, van Uwe Majesteit te vernemen, dat, ter bereiking van dat doel, ons weldra wetsvoordragten ter overweging zullen worden aangeboden.

§ 12. Wij beseffen, Sire! het gewigt onzer roeping, om in gemeen overleg met Uwe Majesteit de belangen van het Nederlandsche volk te bevorderen, en verzekeren gaarne, dat wij onder dankbare waardering der vele en rijke zegeningen, door den Almagtige aan Nederland geschonken, zullen trachten te beantwoorden aan hetgeen Uwe Majesteit en het Vaderland regt hebben van ons te verwachten.

Dit adres is in de zitting van Maandag na eene geringe wijziging, met algemeene stemmen aangenomen.

'S GRAVENHAGE, 24 September.

Eene commissie uit leden van de Eerste Kamer heeft eergisteren het door die Kamer vastgestelde adres van antwoord op de troonrede bij de opening der tegenwoordige zitting, aan den Koning aangeboden. Door Z. M. is op dit adres het volgende geantwoord:

„MIJNE HEEREN! Het strekt mij tot groot genoegen, de Eerste Kamer weder als altijd gereed te zien om met mijne Regering, onder bijstand van God, de belangen van het dierbaar Vaderland te helpen bevorderen.

Ik verzoek u haar daarvoor mijnen bijzonderen dank over te brengen."

— In doorgaans wel onderrigte kringen wordt verhaald dat er sprake van zoude zijn, dat de portefeuille van het departement van oorlog zoude overgaan in handen van den kolonel *Rigot de Beyvins*, die alsdan te gelijk tot generaal-majoor zoude bevorderd worden, terwijl baron *Forstner van Dambenoy* den gouverneur-generaal van Neêrlands Indië, mr. *A. J. Duijmaar van Twist*, in diens hooge waardigheid vervangen zou.

— De Keizer van Rusland heeft den baron *de Nepveu*, kamerheer van Z. M. den Koning, tot ridder der Stanislas-orde 2de klasse benoemd.

— Naar men verneemt, zoude in deze zitting bij de Staten-Generaal worden ingediend een ontwerp van wet tot wijziging der wet van den 6den Maart 1852 (Stbl. no. 47), regelende de jagt en visscherij.

— Uit de bescheiden der Regering over de staatsbegrooting voor 1855, blijkt, dat het haar aangenaam is te kunnen mededeelen, dat de daartoe noodige arbeid zoo ver is gevorderd, dat het wetsontwerp, door art. 71 der grondwet vereischt, nopens de zamenstelling en bevoegdheid van den raad van state, in den loop der zitting aan de beraadslaging der Staten Generaal zal kunnen worden onderworpen.

— Men verneemt dat de benoemingen en bevorderingen van officieren bij de zeemagt, voor te dragen door de commissie van hoofdofficieren benoemd tot het geven van advies aan den minister van marine, zullen ingaan met den 1sten Januarij 1857. Men verwacht eene belangrijke mutatie in het personeel der zeemagt.

— De commissaris des Konings in de provincie Noord-Holland heeft, bij circulaire van den 19den dezer, mededeeling gedaan aan de gemeentebesturen, dat onder de granen in die provincie zich het zoogenaamde *Moederkoren* of *Spoor* (*Secale Cornutum*) en wel in beteekenende hoeveelheid, heeft vertoond, en tevens aanwijzing gedaan van de aan te wenden middelen van voorzorg.

In Duitschland hebben zich op onderscheidene plaatsen zeer vele ziektegevallen ten gevolge van het gebruik van moederkoren voorgedaan.

— Met veel deelneming zal zeker algemeen het berigt vernomen worden van het overlijden van den edel hoog achtb. heer mr. *J. Op den Hooff*, zeer onlangs benoemd tot president van den hoogen raad der Nederlanden, nadat hij vele jaren de waardigheid van vice-president, onder het voorzitterschap van den afgetreden heer mr. *W. B. Donker Curtius*, bij dien raad had bekleed. Eergisteren had hij den eed in zijne nieuwe hooge betrekking afgelegd en men zag spoedig zijne installatie te gemoet. De heer *Op den Hooff* is in den afgeloopen nacht door eene beroerte getroffen. Het smartelijke van dit afsterven wordt door de zoo even vermelde omstandigheden nog vermeerderd. Neêrlands magistratuur heeft op 't onverwachtst hem verloren, die, naar menschelijk inzien, geroepen was langen tijd aan het hoofd daarvan te staan.

AMSTERDAM, 24 September.

Alhier blijft men petitionneren tegen het behoud van de belasting op het gemaal, en vooral tegen het belasten van het rijstmeel. Een derde rekest is reeds aldaar ter teekening gelegd.

Wij moeten bekennen, zegt de *Utr. Ct.*, dat het ons een raadsel is, hoe de Amsterdamsche regering in een' tijd, in welken men met de grootste bekommernis den winter te gemoet gaat, nog kan voorstellen, om meerdere levensmiddelen te belasten, dan tot dusverre geschied is. Dat men tracht te behouden wat men heeft, is ons zeer begrijpelijk, maar, om de groote moeijelijkheid van den dag nog te verzwaren, is onzes inziens onvoorzigtig.

— Het provinciaal geregtshof in Noord-Holland heeft heden de behandeling van de zaak van jhr. *M. Salvador* en *S. Fongers*, appellanten tegen een vonnis van de arrond.-regtbank van Haarlem, weder opgevat. Na het openen der teregtzitting vatte mr. *A. A. de Pinto* het woord op en vroeg namens mr. *A. de Pinto*, dat de zaak minstens eene maand mogt worden uitgesteld, daar deze op verzoek van appellanten zich met hunne verdediging zou belasten, indien 1) hem de hoofdleiding der verdediging zoo in jure als in facto werd overgelaten, en 2) dat hem een bekwame tijd werd gelaten om zich deze ingewikkelde zaak eigen te maken. Na eene langdurige beraadslaging heeft het hof beslist, dat er in het belang der verdediging eenig uitstel kon worden toegestaan en heeft de zaak op den 1sten October a.s. bepaald.

— Wij vernemen, zegt de *Amsterdamsche Courant*, dat de proefnemingen met de turf-coake van de Dedemsvaart, welke den 15den dezer op den Hollandsch-Belgischen ijzeren spoorweg genomen zijn, de mogelijkheid hebben bewezen, zoo als in Duitschland reeds erkend was, om coake van steenkolen door die van turf te vervangen. Op eene grootere schaal zullen deze proefnemingen worden voortgezet, welke ongetwijfeld dezelfde resultaten zullen opleveren als op de Berlijn-Hamburger en op de Wurtembergsche spoorwegen.

Andere proeven alhier genomen in ovens waar houtskolen gebruikt werden, hebben eveneens bewezen dat de turf-coake, de houtskool, welke zeer duur is, kan vervangen, en zooals zij aan de Dedemsvaart wordt gefabriceerd, eene bezuiniging van circa 80 pCt. oplevert.

ROTTERDAM, 23 September.

In de avond-godsdienstoefening der Ned. Hervormde gemeente op heden, maakte dr. *J. J. Prins* aan die gemeente bekend, dat hij de benoeming tot hoogleeraar in de Godgeleerde faculteit aan de Leidsche hoogeschool had aangenomen.

— In eene in het laatst van Augustus j.l. alhier gehouden vergadering van burgemeesters van vele gemeenten in Zuidholland is een adres aan den Koning vastgesteld en geteekend, waarbij verzocht is om, met wijziging van de betrokken artikelen der gemeentewet, als eerste belasting voor de gemeenten aan te wijzen een bepaald gelijk getal opcenten op de hoofdsom van den rijks-accijns op het binnen- en buitenlandsch gedisteleerd, en dat geene andere belastingen geheven mogen worden, voor dat die opcenten tot het bepaalde bedrag zijn ingevoerd. De gronden voor het verzoek zijn: 1), beperking van het misbruik van den sterken drank, daar de kleine verkoopplaats moeijelijker zou kunnen bestaan; 2), wering van den sluikhandel, daar, bij algemeene invoering der belasting tot een gelijk bedrag, meerdere eenheid van prijs zal ontstaan en de prikkel tot sluikerij derhalve verloren gaat; 3), dat wering van den sluikhandel in gedisteleerd voor de gemeenten, waar de belasting bestaat, verhooging van inkomsten ten gevolge zal hebben, en dat daardoor belastingen op eerste levensbehoeften óf verminderd, óf opgeheven zullen kunnen worden.

UTRECHT, 23 September.

De tweede spoortrein, die gisteren te 1 uur 35 min. van Utrecht naar Rotterdam vertrok, is op het station Woerden, door de schuld van den excentriekwachter, die de wissel niet had omgezet, op een zijspoor geloopen en aangestooten tegen eenen aldaar wachtenden zandtrein. De locomotief en tender zijn daarbij uit het spoor geraakt, en de eerste omgeslagen, zoodanig, dat het hoofdspoor versperd was. Een bagagewagen en een passagierswagen waren mede uit het spoor. Behalve een reiziger, die eenigzins aan het voorhoofd gekwetst werd, heeft niemand bij den overigens niet zwaren schok (daar men zooveel mogelijk gestopt had) letsel bekomen. — De wagens zijn weder op het hoofdspoor gebragt, en hebben de reizigers naar Rotterdam kunnen doorgaan met de locomotief van den zandtrein.

HARLINGEN, 22 September.

In een en hetzelfde huisgezin, niet ver van deze stad, stierven gisteren en den vorigen nacht een vader met vijf zijner kinderen. De vrouw ligt nog ziek en is met twee kinderen nog in leven. Aan cholera, waarvan onze stad en omstreken nog steeds bevrijd bleven, valt hier weinig te denken; en naar men zegt, zou spijs uit onvertind koperen kookgereedschap deze noodlottige uitwerking gehad hebben.

MEPPEL, 21 September.

Gisteren werd hier de van ouds alom bekende jaarlijksche eerste groote botermarkt gehouden, waarop enkel aan boter wordt omgezet een kapitaal van zeer veel duizende guldens; terwijl uit den verren omtrek er bij honderden vaten door de vele landbouwers van verschillende plaatsen ter markt worden aangevoerd, zoodat nagenoeg al de straten met wagens en andere voertuigen waren bezet. Was verleden week op de gewone weekmarkt de boter tot zoo eene plotselinge en aanmerkelijke rijzing gekomen, zoodat het ½ vat zelfs voor *f* 45 à *f* 46 was verkocht, thans vond eene omkeering, eene aanmerkelijke daling in prijs van dat belangrijk artikel plaats, daar men nu niet meer dan *f* 40 à *f* 41 kon bedingen, slechts puik *f* 42.

— Als een opmerkelijk feit en teeken des tijds verdient vermelding, dat de welbekende ds. *de Liefde* uit Amsterdam, die thans vele plaatsen van ons land al predikende schijnt door te reizen, Dingsdag-avond j.l., ook alhier eene leerrede in zekere groote timmerschuur heeft gehouden, die door eene zeer groote massa menschen van allerlei stand werd bijgewoond, predikende over de woorden bij Matth. 16 vs. 26*b*: „Wat zal een mensch geven tot lossing van zijne ziel?" Het belangrijkste van die bijna 3 uren geduurd hebbende predikatie bestond o. a. daarin, dat de leeraar bij het eindigen dier rede het doel zijner komst bekend maakte, daarin bestaande, dat hij er eene afdeeling zocht op te rigten van de te Amsterdam bestaande hoofdvereeniging onder den schoonklinkenden naam: „Tot heil van het Nederlandsche volk;" — door welke vereeniging, zoo men verder vernam, Evangelische zendelingen tot zuivere verkondiging van Gods woord in ons Vaderland zouden uitgezonden en daarbij in verschillende gemeenten Christelijke scholen opgerigt worden.

GRONINGEN, 24 September.

Na gisteren middag omstreeks 12½ uur den staf en het 2de bataljon van het 7de reg. infanterie, alhier in garnizoen, in groot tenue in oogenschouw te hebben genomen (waarmede de op Vrijdag l.l. begonnen inspectie is geëindigd), heeft z. exc. de luit.-generaal VERHORST, inspecteur der infanterie, den heer DE MOULIN, kommandant van voormeld korps, en den heer majoor ROELANTS, kommanderende het 2de bat. van hetzelve, in tegenwoordigheid van alle tot genoemde onderdeelen behoorende officieren zijne bijzondere tevredenheid betuigd over de bedrevenheid in de uitvoering der verschillende exercitiën en de goede militaire houding onder de wapenen, zoo der heeren officieren van alle rangen, als der onderofficieren en verdere manschappen, die daarbij blijken hebben gegeven, eene volledige bekendheid, ook met de nieuwe onlangs uitgegevene exercitie-reglementen, te bezitten.

Vooral ook over het theoretisch en schoolonderwijs, alsmede het onderwijs aan de onderofficieren, die zich tot het afleggen van het officiers-examen voorbereiden, was z. exc. ten hoogste voldaan, en prees de onvermoeide zorg en inspanning, welke voortdurend worden aangewend, om een allezins goed bruikbaar kader onderofficieren en korporaals te behouden, niet alleen, maar ook om geschikte en fatsoenlijke onderofficieren den weg tot bevordering tot den rang van officier te openen.

Ook wat de verzorging van den soldaat betreft, opzigtelijk de kleeding, voeding en huisvesting, is door z. exc. tot in de geringste bijzonderheden nagegaan en heeft almede diens volle goedkeuring mogen wegdragen.

Ten laatste heeft het bataljon voor z. exc. gedefileerd en is daarna huiswaarts gekeerd. De heeren officieren waren gisteren avond in de groote societeit kameraadschappelijk bijeen, om de laatste uren, die z. exc. hier nog vertoefde in diens tegenwoordigheid door te brengen.

— Heden middag had alhier in tegenwoordigheid van den 2den commissaris van politie eene keuring van de op de markt aanwezige boter plaats. Het gevolg er van is geweest, dat tegen drie personen proces-verbaal is opgemaakt, daar men bevond, dat hunne boter niet aan de vereischte zwaarte voldeed.

— Men deelt ons mede, dat dezer dagen eene nieuwe bedelarij hier ter stede wordt uitgeoefend. Des avonds namelijk wordt aan de huizen der aanzienlijkste ingezetenen door eene zekere dame een pakje bezorgd, inhoudende 20 katerntjes postpapier of daaromtrent, vergezeld van een fatsoenlijken bedelbrief geteekend V. D. W... Wie deze vrouw is en of gemelde bedelbrief waarheid behelst, is onbekend. 't Is daarom dat wij onze stadgenooten waarschuwen om op hunne hoede te zijn en tevens de politie opmerkzaam maken op de handelwijze van deze vrouw om, zoo noodig, de ingezetenen voor vrijpostige bedelarij te vrijwaren.

— Bij besluit van den 19den, heeft Z. M. benoemd in het Dorpster zijlvest, tot schepper van de noordzijde van Appingedam, den heer J. Q. CLEVERINGA; van de zuidzijde van Appingedam den heer A. R. VAN DER ZWAAG; van Loppersum of 't Zandt, den heer E. E. CLEVERINGA; van Oldersum of ten Post, den heer K. D. GROENEVELD; van Wirdum, den heer S. K. DIJKEMA; in het Slochter zijlvest, tot schepper van de oostzijde van Slochteren, den heer jhr. W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN; van de westzijde van Slochteren, den heer D. R. TAMMINGA; van Kolham, den heer P. J. HAMMINGA; van Westeremden, den heer L. J. ARKEMA; in het Scharmer Zijlvest, tot schepper van ten Boer, den heer J. J. VAN DER MOLEN; van de Groote Harkstede, den heer jhr. mr. J. HORA SICCAMA VAN DE HARKSTEDE; van Scharmer, den heer mr. J. D. TRESLING; van Woltersum, den heer E. W. EVENHUIS; en van het Ooster Stads Hamrik, den heer A. W. HOEKSEMA.

— Bij kon. besluit van den 19den is aan B. J. SCHELTS, wed. van A. R. MIDDENDORP, in leven commies der 2de klasse bij 's rijks belast. te Meeden, een pensioen verleend van *f* 146, en aan J. GUYOT, wed. van mr. G. ANDREAE, in leven ontvanger der registratie te Veendam, een pensioen van *f* 216.

— Uit *Oosterhesselen* wordt ons van den 21sten het volgende berigt: „Heden werd hier eene algemeene vergadering gehouden van de afdeeling, klassis Koevorden, van het Ned. zendelinggenootschap. Ds. VAN EERDE, van Westerbork, deed de openlijke opwekkingsrede, en sprak naar Rom. 10: vs. 13-15, over de noodzakelijkheid der zending. Werd deze zoo gepaste opwekkende rede, met heiligen ijver uitgesproken en met de meeste belangstelling gehoord, wij mogen hopen dat de aangewende moeite niet vruchteloos zal blijven. Eene volgende vergadering denkt men te houden te Zweelo, op den 2den Pinksterdag; zullende alsdan door ds. PELINK, te Koevorden, of bij afwezigheid van dezen, door ds. ROGGE van Oosterhesselen, de opwekkingsrede worden gedaan.

— Naar men verneemt heeft zich in het naburig Oostvriesland eene soliede stoomboot-maatschappij gevormd, welke voornemens is, reeds met December e.k. de bijna voltooide stoomboot, *Weener* genaamd, in de vaart te brengen op Londen; welke boot telkens heen en terug Delfzijl zal aandoen, om aldaar goederen en vee in te nemen of te lossen.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam zijn van den 16den tot en met den 22sten September aangegeven, als door de cholera aangetast: 79 mannen en 71 vrouwen, te zamen 150 personen. Overleden 63 mannen en 39 vrouwen, te zamen 102 personen.

Te Zwolle zijn sedert den 22sten Aug. tot en met den 23sten Sept. j.l. aangetast 31; daarvan zijn overleden 16, hersteld 9, in behandeling 6.

Van den 19den tot den 21sten Sept. zijn te Kampen door de cholera aangetast 5, overleden 4, hersteld 4, in behandeling gebleven 17 lijders.

De geneeswijze der cholera, zoo als die door de Maleijers wordt uitgeoefend, en die in Australië met den besten uitslag bekroond zoude zijn, bestaat, naar de narigten van de Geneeskundige Courant, alleen in het knijpen of kneden (pitjakken) der lijders, waarbij men soms zelfs zoo ver gaat, om de patiënten met de voeten op den buik te stampen of er over heen te loopen. Een ooggetuige verhaalde van deze gymnastieke kuur enkele goede uitkomsten.

Kerknieuws.

AMERSFOORT, 21 September. De kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente alhier heeft heden avond, ter vervulling der vacature ontstaan door het overlijden van den eerw. heer *W. Breyl*, opgemaakt het navolgende twaalftal: *van Rossum*, hulpprediker te Amersfoort; *Meijes*, te Leersum; *Merens*, te Otterloo; *Gewin*, te Heemstede; *Molenaar*, te Scheveningen; *Barger*, te Vreeland; *Gildemeester*, te Elburg; *de Graaff*, te Apeldoorn; *van de Vijver*, te Veenendaal; *van Rhijn*, te Harderwijk; *Hanlo*, te Naarden, en *Moens*, te Edam.

— Te Grijpskerke in Zeeland is met algemeene stemmen beroepen ds. *J. Rijsdijk Takens Lambrechts*, thans te Westkapelle.

— Ds. *A. Macpherson* te Garijp heeft het beroep naar Katwijk aan Zee aangenomen.

De ondergeteekende vraagt, of nie, eveneens als bij zijn in de vorige Courant medegedeeld beproefd middel om de teelt van aardappelen door vervroeging te verbeteren, dezelfde behandeling van het inkuilen ook op paardeboonen kan toegepast worden. Hij verklaart zich bereid, indien iemand aanmerkingen tegen zijn opgegeven middel omtrent de aardappelen mogt te maken hebben, die aanmerkingen te beantwoorden.

In het vorig berigt staat: „de gewone of winter-aardappelen," moet zijn „aardappelen."

P. D. CAMMINGA.

DE LANDHUISHOUDELIJKE TUIN

DER

HOOGESCHOOL te ***GRONINGEN*,**

DOOR

H. C. VAN HALL.

In de *Groninger* en *Provinciale Groninger Couranten* van den 6den en 7den Julij 1855 heb ik de aandacht gevestigd op onderscheidene soorten van gewassen, welke in den Landhuishoudelijken tuin der Hoogeschool alhier gekweekt worden en welke *gratis* verkrijgbaar zijn bij den amanuensis J. H. GROENEWOLD, in de Rozenstraat te Groningen, hetzij op *vrachtvrije* aanvrage, hetzij mondeling, bij de bezigtiging van den tuin, waartoe elken werkdag, na 12 uur, bij genoemden amanuensis gelegenheid is.

Deze korte opgave schijnt zeer de aandacht getrokken te hebben, blijkbaar uit de vele, bij genoemde amanuensis of bij mij ingekomene aanvragen, uit verschillende oorden van ons land, aan welke aanvragen wij, nagenoeg allen, hebben kunnen voldoen, waardoor ik mag vertrouwen, dat vele nuttige soorten meer algemeen verspreid zullen zijn.

De thans volgende opgave is een vervolg op de vroegere en handelt daarom alleen over die gewassen, soorten vooral van *Phaseolus*, welke in mijne vorige opgave niet voorkwamen, omdat zij toen (in de eerste dagen van Julij) nog niet ver genoeg gevorderd waren, om te weten, dat wij daarvan zouden kunnen weggeven, of welke ik, om andere redenen, nog nader gemeend heb hier te moeten bijvoegen.

Ook van deze gewassen zal op diergelijke *vrachtvrije* aanvrage, bij genoemden amanuensis iets te verkrijgen zijn, om in de soort te komen, waarbij ik, even als vroeger, verzoek, dat mij later van de voordeelige of min voordeelige uitkomsten der met die zaden genomene proeven eenig berigt worde gegeven.

Ik vertrouw ook, dat zij, die bijzonder belangrijke gewassen aankweeken, bij voorkomende gelegenheid er om zullen denken, hiermede onze verzamelingen te verrijken.

De soorten dan, welke ik, om deze of gene reden, ter nadere beproeving meen te mogen aanbevelen, zijn de volgende:

Gele Mostaard met zwartachtige zaden, vroeger onder den naam van *Sinapis dissecta* LAG. ontvangen. De gedaante en grootte van vrucht en zaad zijn even als van de gewone *gele Mostaard*; de kleur van het zaad verschilt.

Raapzaad, van het *Koolzaad* onderscheiden. Zie mijne *Landhuishoudkundige Flora* bl. 16 en 17.

Blaauwe Honighlaver, waarvan het gedroogd en tot poeder gebragt blad tot het groenmaken van kaas kan dienen.

Witte Honighlaver, hetzij tot veevoeder, hetzij om tot *groene bemesting* te beproeven;

Gele Lupinen, in de laatste jaren bijzonder tot groene bemesting aangeprezen en ook tot voeder voor schapen kunnende dienen;

Groote of *Slier peulen*;

Pijlboonen (zie de genoemde *Flora* bl. 60):

a. *Pronkers: Lange groote Pronkers*, verschillende van de gewone;
b. *Snijboonen: bonte Snijboonen*;
c. *Saladeboonen: Saladeboonen zonder draad; lange groote Saladeboonen; bonte Saladeboonen*, vroeger rijp wordende dan de overige;
d. *Krombekken: witte Krombekken*, als vroege Saladeboonen te gebruiken.
e. *Witte Zeeuwsche boonen*;
Bisschops Stamboonen;
Japansche Stamboonen;
Witbonte Stamboonen;
Groote Gele Stamboonen.
f. *Spikkelboonen*, elders ook wel *Boonerwten* geheeten. Deze kunnen gegeten worden als Snijboonen en als Saladeboonen, hebbende ook geenen draad; de zeer groote lichtrood en bruin gespikkelde zaden worden, droog, als bruine boonen gebruikt.
g. *Roode Oostindische Saladeboonen*, hebbende ook geen' draad en in gebruik met de vorige overeenkomende.

Dubbel-gekroesde Boerenkool of *Boerenmoes*;
Winter-Spinagie;
Groote Spaansche Zuring.

Voor hen eindelijk, die werk maken van de Zijdeteelt, hebben wij eene fraaije *grootbladige Moerbezie*, die van MORETTI, *Morus alba Morettiana*, waarvan wij stekken of entloten kunnen afgeven.

Door het een en ander hopen wij, dat deze *Lands*-tuin ook tot *algemeen nut* zal mogen strekken.

GRONINGEN, 24 September 1855.

H. C. VAN HALL.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 25 September.

Maarschalk *Pélissier* meldt in eene depeche uit Sebastopol van den 21sten, dat aldaar groote kleedermagazijnen gevonden zijn. Een gedeelte van de kavallerie der geallieërden heeft order bekomen zich naar Eupatoria in te schepen. — De Russen strekken hunne verdedigingsliniën uit tot naar de rigting van Baktschiseraï. De admiraal *Pomphiloff* was gedood.

EFFEKTENBEURS.

AMSTERDAM, 25 *September*.

NEDERLAND	Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅜.
Dito	Dito	„ 3	„	76.
Dito	Dito	„ 4	„	93¼.
OOSTENRIJK	Metalliek	„ 5	„	63$\frac{5}{16}$.
Dito	1851 en 1852	„ 2½	„	32$\frac{3}{16}$.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	74⅜.
Dito	Nation. Metall	„ 5	„	67½.
SPANJE	Onb. Stukken	„ 1¼	„	19$\frac{7}{16}$.
Dito	Binnenl	„ 3	„	32$\frac{5}{16}$.
PORTUGAL		„ 3	„	40⅜.
RUSLAND	Oblig. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	100¾.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	100½.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	75½.
Dito	bij *Stieglitz*	„ 4	„	74½.
Wisselkoers	op Londen	zigt. ..	-	11.82.
Dito		2/m....	*f*	11.72.

LONDEN, 25 *September*. Consols 89¾.

PARIJS, 25 *September*. Fransche 3 pCt. 66.15.

WEENEN, 25 *September*. Metalliek 5 pCt. *f* 75¾. Nat. Leening *f* 79¼. Wissel op Londen *f* 10.58 *f* 14½.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 21 September, kapit. *Hoffman* Macao, v. Rangoon. — Te Texel den 21 Sept., *Berkelbach v. d. Sprenkel* Wildeman, v. Tjilatjap; *Vierow* Theodora Josina, van Dantzig; den 22sten *Rosier* van der Werf, v. Batavia; *Basberg* Beurs van Amsterdam, v. Frederikstad; den 23sten *Mooi* Tiessina, v. Middlesbro. — In het Vlie den 20 Sept., *Feijes* Jonge Klaas, v. Koningsb.; *Oosterwijk* Pieter, v. Frederikstad. — Te Helvoet den 21 Sept., *Jansen* Margaretha, v. Bristol. — Te Zierikzee den 21 Sept., *Ballot* Elisabeth Johanna, v. Rangoon. — Te Vlissingen den 20 Sept. *de Jonge* Castor, v. Galatz. — In de Dardanellen den 14 Aug. *Lion* Louise Prinses der Nederlanden, v. Newc. — Te St. Helena den 26 Julij. *Hus* Arend, v. Akyab n. Amst. — Te Callao den 31 Julij. *Giltjes Lzn.* Zeepaard, v. Hobart Town, den 4 Aug. n. Chincha vertr. — Te Malaga den 8 Sept., *v. Vliet* Courier, v. Gibraltar. — Te Konstantinopel den 10 Sept., *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, v. Amst. — Te Livorno den 8 Sept., *de Boer* Henriëtte, v. Amst.; *de Boer* Ida, v. Liverpool; den 9den *Valk* Alida, v. Rott.; den 15den *van Driesten* Grunus, v. Amst. — Te Lissabon den 8 Sept., *v. d. Laan* Tweelingen, v. Newc. — Te Londen den 20 Sept., *Hotze* Jantje Wilkens, van Livorno. — Bij Bevesier den 20 Sept., *Landeweer* Capella, v. Amst. n. Australië. — Bij Goudstaart den 17 Sept., *Rijken* Cortgene, v. Rott. n. Batavia. — Te Falmouth den 21 Sept., *Tinholt* Aletta Augusta, v. Akyab n. Amst., heeft de reis voortgezet. — Bij North Queensferry den 19 Sept., *Brouwer* Wijnandus Udo, v. Amst. n. Charleston. — Te Londonderry den 18 Sept., *Scholtens* Alida Haina, v. Triest. — Te North Shields den 19 Sept., *Panjer* Gesina en *Gruppelaar* Niessina, beide v. Zwolle; *Drent* Morgenster, v. Londen; den 20sten *ter Huijzen Kuiper* Lauwerzee, v. Dordrecht. — Te Hull den 20 Sept., *Jager* Zwaantje Elisabeth, v. Londen. — Te Hamburg den 21 Sept., *Banting* Marchina, v. Londen; den 22sten *Lukkien* Margaretha Wilhelm., v. de Weser. — Te Cuxhaven den 22 Sept., *Bonjer* Johanna Brons, v. Liverpool. — Te Kiel den 20 Sept., *de Haan* Jantina Gezina, v. Sunderland. — Te Travemunde den 21 Sept., *Bol* Vr. Martha, v. Amst. — Te Dantzig den 18 Sept., *de Boer* Gesina, v. Amst.; *Topsand* Martha, v. Flensburg. — Te Memel den 15 Sept., *de Boer* Aurora, v. Nargen; den 16den *Klasen* Elisabeth, v. Hull; den 17den *Mooi* Trouw, v. Amst.

Binnengekomen te Texel den 23 Sept., kapit. *Schippers* Stad Enschede, v. Dundee; *Smidt* Frederika, v. Drammen. — Te Douglas den 20 Sept., *Smit* Engelina, v. Stettin. — Te Genua den 18 Sept., *Losschen* Geertruida, v. Hartlepool.

Binnengekomen te Tonningen den 15 Sept., kapit. *Balk* Jacomina, v. Newcastle n. Rendsburg; den 17den *Struik* Dankbaarheid, v. Bremen n. Stettin; *v. d. Warf* Vr. Alida en *Valomstra* Alida, beide v. Groningen n. de Oostzee. — Te Holtenau den 18 Sept., *Enninga* Vertrouwen, v. Anclam n. Dordrecht; den 19den *Mulder* Vr. Jantina, v. Carlshamn n. Ostende; *de Vries* Castor en Pollux, v. Anclam n. Antwerpen. — Te Rendsburg den 17 Sept., *de Haan* Jantina Gesina, v. Sunderland n. Kiel; den 18den *Prins* Roelfina, v. Hull n. Flensburg; *Emmelkamp* Annechina, v. Rendsburg n. Stolpemunde; *v. Groenenberg* Jacobus Johannes, v. Rendsburg n. Saxkiöbing; *Ploeg* Vertrouwen, v. Kiel n. Dortrecht; den 19den *Scholtens* Maria, v. Schulpersiel n. Apenrade; *Schoon* Jacobus Cornelius, v. Lubeck en *Metz* Harmonie, v. Stockholm, beide v. Bremen; den 20sten *Rozenbeek* Roelina, v. Bremen n. Stettin.

Vertrokken van Amsterdam den 20 Sept., kapit. *Buiting* Elisab. Catharina, n. Norrköping; *Wolkammer* Ida, n. Koppenhage; den 21sten *Pik* Lucas Wigcher, naar Lissabon; *Bolhuis* Gesina, naar Rostock; *Smedes* Petron. Alberdina, n. Carolinerzijl; den 22sten *Zeijlinga* Agatha, n. Malta. — Van Texel den 22 Sept., *van Zijp* Derkina Tia, n. Batavia; *Peters* Louisa Christina, n. Suriname. — Uit het Vlie den 20 Sept., *de Boer* Twee Gebroeders, n. Schotl.; *Oldenburger* Gustaaf, n. Randers; *Oldenburger* Sara Maria, naar Frederikstad; *Mulder* 3 Gezusters, n. Oudsoen; *Haaijer* Goede Hoop, n. Christiansand; *Leeuwes* Arendina, n. Arendahl; *Bleijstra* Concordia en den 21sten *de Jong* Jonge Rinke, beide n. Frederikstad. — Van Helvoet den 21 Sept., *van Rijn van Alkemade* Prinses Amalia, n. Batavia; *Staal* Vr. Clara, n. Cardiff; den 22sten *de Boer* Henriette Maria, n. Londen; *Vink* Voorwaarts, n. Cardiff; *den Breems* Kleinkinderen, *Buiten* Arend en *Stoorvogel* Adriana, alle 3 n. Bergen; *Valona* 7 Broeders en *de Boer* Aijen Brouwer, beide op avont. — Van Brielle den 22 Sept., *Paap* Adriana en *Vorendijk* Maria, beide n. Newc.; *Prins* Heiko Prins, n. Stettin; *de Jonge* Johanna en *Coerkamp* Gebroeders Coerkamp, beide n. Koppenhage. — Van St. Helena den 25 Julij, *van Duijn* Marinus Willem, v. Batavia n. Zierikzee. — Van Callao den 3 Aug., *Visser* Generaal Michiels, n. het Kanaal. — Van Nickerie den 21 Aug., *Parma* Caspar de Robles, n. Amst. — Van Livorno den 13 Sept., *de Weerd* de Flecken Jouwer, n. Londen. — Van Royan den 16 Sept., *Visser* Zaanstroom, naar Amst. — Van Lissabon den 10 Sept., *Fijn* Jantina Gesina, n. Rio Grande. — Van Falmouth den 21 Sept., *Mulder* Harmina, naar Hayle. — Van Cardiff den 18 Sept., *Glim* Hendrika Margaretha, n. Gibraltar; *de Winter* Catharina, n. Rendsburg. — Van Liverpool den 19 Sept., *de Boer* Johanna Henriette, n. Porto Cabello. — Van Hamburg den 20 Sept., *van der Laan* Jantina Reinderdina, naar Koningsb.; *Kuiper* Twee Gebroeders, n. Harlingen; *Dost* Vrouw Gesina, n. Termunterzijl; den 21sten *Oosterhuis* Vrouw Janna en *Scholten* Vr. Mettina, beide n. Amst.; *Visser* Anna Sophia, naar Dantzig; den 22sten *Groenewold* Vr. Margaretha, n. Amst. — Van Bremerhaven den 19 Sept., *de Jonge* Margaretha Meijering, naar Wolgast. — Van Cuxhaven den 22 Sept., *de Boer* Hendrika Annegina, n. Memel. — Van Swinemunde den 18 Sept., *Prins* Odelia en Maria, n. Stockholm; den 19den *Puister* Industrie, n. Delfzijl; den 20sten *Keun* Johanna Catharina, n. Stockholm; *Albers* Preciosa, n. Nantes; *Schuring* Antje Schuring, n. Rendsburg. — Van Travemunde den 21 Sept., *Jager* Magrieta Antina, n. Memel. — Van Dantzig den 19 Sept., *de Vries* Johanna, n. Antw.; *Drent* Tjapco Schuringa, n. Amst.; *Bekkering* Catharina, n. Groningen; *Pott* de Spruit, n. Purmerende; *Lever* Cath. Elisabeth, n. Londen. — Van Pillau den 19 Sept., *Sap* Gesina Reina, *Vos* Jantina, *Visser* Trijntje en *Vosman* Wilmina, alle 4 n. Amst.; *Visser* Joh. Petronella, n. Rott.; *Duit* Fennegina, n. Groningen; *Karst* Lambertha, n. Harlingen; *de Boer* Zwaantina Hendrika, n. Londen; *Broekman* Helena, n. Antw. — Van Memel den 17 Sept., *Arema* Vrije Fries, n. Harlingen; *Sap* Broederliefde, n. Antw.; *de Vries* Saramecca, n. Arbroath.

Vertrokken van Texel den 23 Sept., kapit. *Behrens* Anna Rebecca, n. Konst.; *Zeijlinga* Agatha, n. Malta; *Peters* Antoinette, naar Gothenburg; *Hansen* Neerlands Welvaren, n. Tvendest.; den 24sten *Rotgans* Prins Fredrik der Nederlanden, n. Batavia. — Uit het Vlie den 22 Sept., *de Jong* Zuiderzee, n. Havanna; *Hansen* Marianne, n. Newc.; *Munneke* Boudina, n. Schotland; *Kappen* Jonge Willem, n. Hvidsteen; *Rijf* Harlingen en *Wijma* Stad en Landen, beide n. Frederikstad; *Nieboer* Martha, n. Krageroe; den 23sten *de Jong* Mina, n. Aberdeen; *Butter* Twee Gebroeders, n. Stockholm; *Fijn* Hillegina, n. Norrkoping; *Hazewinkel* Christ. Cath., n. Odense. — Van Helvoet den 23 Sept., *van Velthoven* Herman, n. Batavia; *Gortmans* Cath. Maria, n. Akyab; *Scherpbier* Elsje, n. Koningsb., *Scherpbier* Remke, n. Stettin. — Van Hull den 21 Sept., *Stuit* Marg. Gezina, op avontuur; *Bekkering* Ulrika, n. Koningsbergen.

Zeilklaar te Calcutta den 25 Julij, kapit. *Zomerdijk qq.* de Snelheid, n. Londen. — Te Londen den 19 Sept., *van der Meulen* Drie Gezusters en den 20sten *van Sluis* Annechiena, beide n. Amsterdam. — Te Stockholm den 17 Sept., *Leisler* Eendragt, n. Holland.

OOSTMAHORN, 23 Sept. Vertrokken den 21 Sept., kapit. *Oostema* Hunsingo, n. Newcastle; *Gruppelaar* Zwaantina, n. Noorwegen, *de Jonge* Jantje Meier, op avontuur, *Heins* Vrouwina Magrietha, *Glim* Willemtina, n. Sunderland, *Blouw* Geziena, op avontuur en *Moesker* Magrietha Alida, n. Londen, alle 7 v. Groningen; *Gust* de Vr. Magrietha, v. Zwolle n. Hamburg; den 22sten *Eelsing* de Jonge Johanna, op avontuur, *Rasker* Harmina Geziena, n. Noorwegen en den 23sten *Olthoff* Abeldina, op avontuur, alle 3 v. Groningen.

ZOUTKAMP, 24 Sept. Vertrokken den 20 Sept., kapit. *Greven* de Hoop, n. Bremen; den 21sten *Pik* Janneke Hinderika, *Drewes* Hinderika en *Tent* Maria, alle 3 op avontuur; *Huges* Johan Gerhard, n. Noorwegen.

Zeilklaar den 23 Sept., kapit. *van Sluis* Tjakkiena, op avontuur.

HARLINGEN, 22 Sept. Binnengekomen den 16 Sept., kapit. *v. d. Meer* Vrouw Grietje, v. Leer; den 20sten *v. d. Wal* Zeelust en *de Groot* Geertruida, beide v. Frederikstad; den 21sten *Scherpbier* Elsje, v. Memel; *Rosker* Eltina, v. Carolinerzijl; *Brouwer* Noordstar, v. Frederikstad.

Vertrokken den 17 Sept., kapit. *Alberts* 4 Gebroeders en den 19den *v. d. Veer* 2 Gebroeders, beide n. Noorwegen; den 20sten *Munneke* Baudina, n. Engeland; *Haijes* Harlingen, n. Londen; den 21sten *Wijma* Stad en Lande, *de Jong* Zuiderzee, *Dijk* Barend, *Cappen* Willem, den 22sten *Visser* Maria, *Schuur* de Jonkvr. Elizabeth en *de Boer* Alida Elizabeth, alle 7 n. Noorwegen.

TERMUNTERZIJL, 21 Sept. Binnengekomen den 17 Sept., kapit. *Lever* Irene en den 19den *Munning* Antje, beide v. Noorwegen; *Bakker* Jantje, *Bieze* Sophia en *Bakker* de Hoop, alle 3 v. Bremerhaven; den 20sten *Wilkens* Alberdina en den 22sten *Munneke* Margaretha, beide v. Noorwegen.

Vertrokken den 16 Sept., kapit. *Busschen* Gretina, *de Vries* Rikelina en *Klockgieter* Margaretha, alle 3 n. Norden; den 17den *Nieboer* Hermanna, den 20sten *Boswijk* Hendrika en den 21sten *Lever* Irene, alle 3 n. Noorwegen.

DELFZIJL, 22 Sept. Binnengekomen den 21 Sept., kapit. *Forma* Vr. Antje, v. Leer; *Barghoorn* Vr. Trientje, v. Emden; den 22sten *Pomper* Margaretha en *Middel* Bouwina, beide v. Noorwegen; *Marquering* Eenigkeit en *van Wattum* Hendrika, beide v. Frederikstad; *van Bijssum* Berendina, v. Noorwegen; *Mudder* Vr. Stiena en *de Groot* 2 Gebroeders, beide v. Leer.

AMSTERDAM, 21 Sept. Het schip Jacoba Hazewinkel, kapit. *H. J. Pik*, is, volgens brief van Delfzijl van den 18den dezer, den 11den dito in de Noordzee gezonken, doch het volk gered en aldaar aangebragt.

NASSAU, 13 Augustus. Bij het eiland Acklin is op strand gevonden, het wrak van het schip Jeanette, gevoerd geweest door kapit. *L. Zuiderduin*, van Amsterdam naar Havana, aldaar gestrand; de inhebbende lading genever, kaas enz., is te Long Cay verkocht.

Gepraaid den 12 Julij, op 7° Z.Br., 30° W.L., kapit. *Grevelink* Vriendentrouw, v. Liverpool n. Adelaide. — Den 25 Aug., op 33° N.Br., 42° 1' W.L., *Derks* Stad Tiel, v. Akyab n. Dordrecht. — Den 31 Aug., op 46° N.Br., 35° W.L., *Lammert van Bueren* Batavia, n. Akyab. — Den 7 Sept., op 49° N.Br., 6° W.L., *Pfeill* Minister Pahud, n. Batavia, beide v. Rotterdam. — Den 13 Sept., op 49° 9' N.Br., 15° 15' W.L., Wilhelmina, hebbende 7 dagen reis van Londen. — Den 14 Sept., bij Goudstaart, *Tweehuijs* Canton, v. Rotterdam n. Cardiff. — Den ......, *Ingerman* Regina, v. Batavia n. Amsterdam. — Den 17 Sept., op 49° 31' N.Br., 5° 42' W.L., *Verschuur* Maria Anna, n. Batavia, en *de Wilde* Twee Gezusters, n. Rio de Janeiro, beide v. Rotterdam.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

17 Sept. Mewes, Margaretha, v. Stockholm n. Rotterd., m. rogge.
Wessels, Juno, v. Stockholm n. Papenburg, m. ijzer.
v. d. Velde, Maria Elisab., v. Vlaarding. n. Pitea, m. ball.
18 —— Wever, Henriette, v. Dordrecht n. Dantzig, m. ijzer.
Mulder, Hiskea, v. Anstruther n. Koningsb., m. harings.
Boon, Annegiena, v. Antwerpen n. Dantzig, m. dakpann.
19 —— Ebes, Grietje, v. Harlingen n. Memel, m. dakpannen.
Roelfsema, Roelfina Gezina, v. Antw. n. Koningsb., m. rijst.
Botje, Gezina Alida, v. Schiedam n. Helsingor, m. ijzer.
Oostra, Libra, v. Groningen n. de Oostzee, m. ballast.
de Jonge, Jezelina, v. Haparanda n. België, m. teer.
Schuur, Johanna Ettina, v. Rotterd. n. Pruiss., m. ballast.
Bart, Ekea Maria, v. Londen n. Dantzig, m. rijst.

De Wind den 17 Sept. W.N.W., N.W., N.N.W.; den 18den W., W.N.W.; den 19den W.Z.W., W.; den 20sten Z.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 20 Sept. Schoon in de vrachten geene wezenlijke veranderingen zijn gekomen, is toch eene klimmende strekking sigtbaar. Naar Amsterdam *f* 20½ p. last hout, Londen 4 sh., Havre 5 sh. p. qr. tarwe, Grangemouth 17 sh. p. load balken.

KONINGSBERGEN, 19 Sept. Bij de vele vrachtvrije schepen is aan geene verbetering van prijzen te denken. Naar Holland *f* 20 à *f* 21 p. last zaad, *f* 22 à *f* 23 p. last hennep, de Oostkust van Engeland 33 à 34 sh. p. ton hennep of vlas, Londen 35 à 36 sh. p. ton hennep. Naar granen voor Engeland is geen vraag.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 24 September 1855.

4 Nederl. ℔ 60 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 25 *September*.

TARWE.	Veen 66 ℔ *f* 8,40	Zw. Voer 36 ℔ *f* 3,75
Oude 70 ℔ *f*	GERST.	» 38 » » 3,95
N. Oml. 68 » » 14,40	Winter 52 ℔ *f* 6,90	» 40 » » 4,15
» 70 » » 15,15	» 54 » » 7,30	» 42 » » 4,35
» 72 » » 15,90	» 56 » » 7,70	» 44 » » 4,55
» Old. 70 » » 14,90	Zomer 54 » » 6,50	BOONEN
» » 72 » » 15,65	» 56 » » 6,80	Paardeb. *f* 8,75 *f* 9
» » 74 » » 16,40	Knobbe 60 » » 7,60	Gr. Erwt. *f* a *f*
» » » »	» 62 » » 7,90	Graauwe *f* 11 a *f* 11,25
ROGGE.	HAVER.	ZADEN, ENZ.
Inl. 64 ℔ *f* 10,50	Dikke 36 ℔ *f* 3,90	Old. Kools. *f* 13 *f* 15
» 66 » » 11,00	» 38 » » 4,20	*f* 16,50,75
» 68 » » 11,50	» 40 » » 4,40	Oml. *f* 14, *f* 16 tot *f* 17,75
» 70 » » 12,00	» 42 » » 4,60	N. Aveelz. *f*
BOEKWEIT.	» 44 » » 4,80	Zomerzaad *f* 12 a *f* 15
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 8,40	» 46 » » 5,00	G. Mosterdz. *f* 9—*f* 15
» » 66 » » 8,80	» 48 » » 5,20	Lijnzaad
» » 68 » » 9,20	» 50 » » 5,40	Dederzaad *f*
Zw. Zand 64 » » 8,10	Witte Voer 36 » » 3,90	Gr. Grt. *f* 11,50 a *f* 12,50
» » 66 » » 8,50	» 38 » » 4,10	Par. 100 N. ℔ *f* 14,25
Veen 64 » » 8,00	» 40 » » 4,30	(50,75 *f* 15 *f* 16 *f* 17
		Raapolie p.v. *f* 61

Tarwe weinig begeerd. — Enkele partijtjes Nieuwe Oldammer *f* 13,25,50. — Rogge in een doen. — Boekweit wel zoo aangenaam. — Gerst prijshoudend. — Haver over 't geheel iets hooger verkocht. — Nieuwe Boonen als genoteerd afgaande. — Gort als voren. — Koolzaad voortdurend met geringen kooplust, en was niet dan lager te plaatsen. — Raapolie mede iets lager. — Mosterdzaad weinig in omgegaan.

AMSTERDAM, 24 *Sept*. Tarwe en Rogge bij gerijven als voren; verkocht van Tarwe: 128 ℔ b. Pools. *f* 540; 126 ℔ dito *f* 528; 124 ℔ dito *f* 510; 130 ℔ Fries. *f* 518; 121 ℔ ger. Norder *f* 455. — Van Tarwe nog bij partij verkocht: 128 ℔ b. Pools. *f* 530. — Van Rogge; 118 ℔ Pruis. *f* 342; 121 ℔ Pommer *f* 354. — Gerst in een doen; 103 ℔ j. Vries. Winter *f* 219. — Haver in een doen; 80 ℔ j. Dikke *f* 160; 72 ℔ j. Voer *f* 144. — Boekweit in een doen; 123 ℔ Amersf. *f* 315; 122 ℔ Gooijsche *f* 310. — Koningsberger Witte Erwten hooger betaald.

Koolzaad 1½ p. vl. lager; Fries. 88 p. vl.; op 9 vat in Sept. en Oct. 104 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering merkelijk lager afgegeven; op 6/w. *f* 62,25; vlieg. *f* 60,75; Oct. *f* 60 a *f* 59,50 a 75; Nov. en Dec. *f* 59,25 a *f* 58,75 a *f* 59. — Lijnolie niet williger; op 6 w. *f* 48,25; vlieg. *f* 47; Oct. *f* 46,25; Nov. *f* 47; Dec. *f* 47 a *f* 47,25. — Hennepolie op 6 w. *f* 54,50, vlieg. *f* 53. — Raapkoeken *f* 106 a *f* 110. — Lijnkoeken *f* 14 a *f* 16½.

ROTTERDAM, 24 *Sept*. Tarwe. Voor jar. Zeeuws., Vlaams., Overm. en Flakk. werd in den beginne voor de puikste soorten eenige prijsverhooging ingewilligd, terwijl de overige kwaliteiten tot vorige prijzen slechts langzaam opruimden; p. bl. *f* 17,20, *f* 17,50 à *f* 17,75; mindere van *f* 16,50 à *f* 17; bl. en ger. *f* 15 à *f* 16. Van nieuwe was meerder ter markt, die eenigzins lager is verkocht geworden. De beste van *f* 16,50 à *f* 17, mindere van *f* 14,50 tot *f* 16,25, zomer van *f* 15 tot *f* 16.

Rogge. Van Zeeuws., Vl. en Overm. was een vrij goede toevoer ter markt, die tot genoegzaam vorige prijzen langzaam van de hand ging; puike drooge blanke *f* 11,70 à *f* 12,20; mindere en N.-Brab. *f* 10,75 à *f* 11,50; buitenl. met redelijken omgang aan consumtie tot ruim vorige koersen.

Boekweit meerder aan *f* 15 lager. — Gerst. Van n. Vl., Zeeuw., Overm. en Flakk. winter nog weinig ter markt en als voren gaarne genomen; het beste zakgoed van *f* 8,25 a *f* 8,50; gestort *f* 8,50 a *f* 8,80; geringe soorten *f* 7,50 a *f* 8,00; van Zomer was wederom voldoende ter veil, waarvoor vorige prijzen werden ingewilligd. — Haver door meerder aanvoer en minder begeerte wederom 10 a 20 cents lager; Dikke van *f* 4,10, *f* 4,50 a *f* 5; lange van *f* 3,80 a *f* 4,40; mindere soorten *f* 2,50 a *f* 3,70. — Koolzaad zonder handel gebleven, van 88 tot 92 p. vl. gelaten en 2 p. vl. lager geboden; Zomerzaad van 82 tot 87½ p. vl. gedaan.

HAMBURG, 21 *Sept*. Aan de markt is weinig omgezet en de stemming rustig. Tarwe in loco bij partijen 5 thl. lager afgegeven, 121, 122 ℔ van de Beneden-Elbe en Holst. 236 à 244 thl.; 124, 127 ℔ Meckl. 250 à 260 thl. p. 5400 ℔. Rogge stil, in loco Deensche 190 à 194 thl. p. 5100 ℔. Gerst van Denemarken op ult. Oct. 92 thl voor 110, 111 ℔, 80 thl. voor 97, 99 ℔. Jarige Haver wordt opgeruimd tegen 61 à 62 thl. p. last van 83, 84 ℔. Koolzaad zonder handel.

LONDEN, 21 *Sept*. Engelsche Tarwe grif genomen tot de prijzen van l.l. Maandag; superieure kwaliteiten iets hooger; vreemde met matige vraag tot de vorige prijzen. Gerst voor de mouterij goed gevraagd en aan mooije nieuwe is veel behoefte. Haver met fermen handel, tot ten volle de prijzen van l.l. Maandag. Van den 17den tot en met den 21sten werden aangevoerd: 2220 qrs. Engelsche en 5440 qrs. vreemde Tarwe; 770 qrs. Engelsche en 530 qrs. vreemde Gerst en 3710 qrs. Engelsche en 3320 qrs. vreemde Haver.

Lijnolie 44 a 44 sh 3 d. per cwt.

Van den 24sten. Tarwe onveranderd, Gerst en Erwten rijzende, Haver en Boonen prijshoudend.

AMSTERDAM 22 *Sept*. In Hennep is niets noemenswaardigs omgegaan. De gesteldheid van het artikel is, in afwachting der veiling op den 24sten dezer, weinig of niet veranderd.

SCHIEDAM, 22 *September*. Moutwijn p. N. v. *f* 25; jenever *f* 30,50; Amst. Proef *f* 31,75.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 25 *September*. De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 39,50; 2de soort *f* 38.

LEEUWARDEN, 21 *September*. De prijs der boter was heden *f* 44,00.

AMSTERDAM, 22 *Sept*. De prijs der boter was heden: Viesche *f* 47 a *f* 49; Kuinder *f* 46 a *f* 47; Kamper *f* 46 a *f* 48; Deventer *f* 38 a *f* 44; Zwolsche *f* 42 a *f* 46.

LONDEN, 21 *Sept*. Van boter werden aangevoerd: van Harlingen 2385 v., Havre 150, Antwerpen 82, Rott. 838, Hamburg 583, Kampen 200 en Tonningen 431. De markt was zeer kalm en in de prijzen kwam geen verandering.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 25 *Sept*. De aanvoer van vee was gering en in 't geheel geen handel gedaan. Schapen en lammeren ruim ter markt en de prijzen iets lager. Varkens veel ter markt gevoerd en met vluggen verkoop; ouden van *f* 35 tot *f* 65; jongen van *f* 6 tot *f* 45; gisteren zijn bij Groningen twee jonge varkens verkocht voor den aanzienlijken prijs van *f* 100.

LEEUWARDEN, 21 *Sept*. De Veemarkt was heden ruim voorzien; er waren 400 vette beesten aangevoerd, die tegen verminderde prijzen moeijelijk waren te plaatsen, en 400 à 500 Melk- en Kalfkoeijen, welke insgelijks traag van de hand gingen. Van Vette Kalvers, aanvoer 80 stuks, waren de prijzen hoog, zoo als ook die van vette Varkens, van welke er 400 a 500 ter markt waren. Schapen, waarvan de aanvoer ca. 1000 stuks bedroeg, waren bijna niet te plaatsen, zoodat velen onverkocht zijn gebleven.

LONDEN, 21 *Sept*. Voor alle soorten was de handel heden slap, doch de prijzen ongeveer dezelfde als die van l.l. Maandag, behalve van schapen, welke 2 d. lager waren, geldende puike ossen 4 sh. 6 p. a 4 sh. 8 d. p. 8 pond. Ter markt waren 1280 runderen, 6782 schapen, 510 kalveren en 310 varkens.

EFFEKTEN-BEURS.

Amsterdam, 24 *September*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 63⅜, 63$\frac{13}{16}$, 63$\frac{13}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. 93¼, 93$\frac{7}{16}$, 93$\frac{7}{16}$; Amort.-Syndicaat 3½ pCt. 90; Handelmaatsch. 4½ pCt. 123¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 50$\frac{13}{16}$, 50⅞. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt 19⅜, 19$\frac{7}{16}$, 19$\frac{7}{16}$; Dito 3 pCt. 33⅜; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 32$\frac{5}{16}$, 32$\frac{7}{16}$, 32⅜; Coup.-Bewijzen 4¼; Amort. Schuld 4⅛. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 40⅜, 40½, 40$\frac{7}{16}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100¾, 101⅛, 100⅞; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100½; Dito 4½ pCt. 87⅜; Dito bij *Hope* 4 pCt. 75½; Dito Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 74⅜, 74½, Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 73⅜; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 57⅛. — POLEN, Certific. 4 pCt. 68⅝; Dito Aand. met Loting fl. 500 *f* 143¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 63, 63$\frac{5}{16}$; Dito Nation. 5 pCt. 67⅝, 67½, 67⅝; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 31⅝, 32¼; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32$\frac{3}{16}$, 32¼; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 73$\frac{13}{16}$, 74⅛, 74⅜; N. Weener Loten 250 fl. 1854 *f* 265; Pruiss. Loten 1854 *f* 197; Amerik. Bank-Actiën 1$\frac{3}{16}$; Dito Orig. 1⅛, ¾; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100¼; Mexik. 20$\frac{13}{16}$, $\frac{13}{16}$, ⅞; Dito Onb. 20$\frac{13}{16}$, $\frac{15}{16}$, ⅞; Peru 4½ pCt. 75⅛; Gren. 2¾ pCt. 17$\frac{15}{16}$, 18⅜, 18⅛; Dito Onbep. 17$\frac{15}{16}$, 18⅜, 18⅛; Dito

Uitg. 6½, 7½; Ecuador 3 1/16, ¼; Dito Osb. 3 1/16, ¼; Dito Coup. 37, 39, 39.

In Holl. fondsen was heden weinig handel of variatie. — Van vreemde effecten waren Oude Russ. 5 pCt. meer aangeboden. — In Oostenrijksche was tot iets vastere prijzen eenige affaire; Spaansche, Portug. en Mexik prijshoudend. — Van Zuid-Amerik. waren Grenade's, bij geanimeerden omzet, meer gewild.

5 pCts. N. Russen bij *Stiegl.* 80 11/16, ¾.

Koers van het geld: Beleening 3, Prolongatie 3¼, Disconto 3 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63¾ a 13/16; Spaansche 1½ pCt. 19 7/8; Binnenl. 3 pCt. 32¾; Metall. 5 pCt. 63¼; Dito 2½ pCt. 32¼.

ADVERTENTIEN.

De Evangelie-verbreiding in België.

De ondergeteekenden, van wege de synodale commissie in België voor de Evangelisatie van dat land, verzocht om giften voor dit doel te verzamelen, maken met dankbaarheid bekend, hiervoor te hebben ontvangen:

Van het bijbel- en zendelinggenootschap te Veendam ƒ 25.00.

Van eene collecte in de kerk der Evangelisch-Luthersche gemeente te Oude Pekela ƒ 7,62.

Zij nemen de vrijheid deze zaak aan hunne Mede-Christenen in dit gewest vriendelijk aan te bevelen.

Zij weten uit schriftelijke bescheiden en van ooggetuigen, hoe zeer de kleine Evangelische gemeenten in België vreemde hulp noodig hebben en hoe zeer zij die verdienen te ontvangen. Een hunner bezocht sommige van haar voor weinige weken persoonlijk. Hij kwam in kerken, scholen en woningen van gemeenteleden, en vond een eenvoudig, hartelijk en levendig Christendom. Maar hier was de school te klein, daar bestond er geene, ginds diende een stal tot kerk. In ééne plaats (te Cuesmes, een dorpje een uur zuidelijk van Mons) vatte hem een huisvader bij de hand, toonde zijne kinderen en die van zijne buren, van onderwijs verstoken (daar zij van de dorpsschool worden geweerd) en zeide: »God heeft u gezonden, opdat gij onzen nood zoudt zien. Wees onze voorspraak bij onze broeders in Holland, dat zij ons barmhartig zijn. Zoo wij nog maar eenige jaren zijn doorgeworteld, dan zijn wij gered."

Nergens wordt in België door de Regering eenige moeijelijkheid aan de vestiging van nieuwe gemeenten in den weg gelegd Men kan kerken en scholen bouwen, prediken, onderwijzen, spreken, drukken, in volkomene vrijheid. Daardoor is voor 't Evangelie eene wijde deur in België geopend, en velen zijn begeerig naar hetzelve.

Maar de meeste gemeenten zijn te arm en klein, om van den aanvang af zich zelve te kunnen redden; terwijl eerst nadat zij gevestigd zijn, de Regering voor kerkgebouw en bezoldiging van Evangeliedienaren zorgt; zoodat zij, om zich te vestigen, doorgaans hulp noodig hebben. En deze hulp kan uit België alleen nog niet komen.

De ondergeteekenden leggen den nood dezer broeders en zusters aan 't hart hunner geloofsgenooten. In de stad Groningen zal eene collecte voor hen plaats hebben op Zondag den 30sten Sept. in alle godsdienstoefeningen der Nederduitsche Hervormde gemeente, gelijk die in de Waalsche gemeente reeds drie jaren plaats vond.

GRONINGEN, 24 September 1855.

P. HOFSTEDE DE GROOT.
J. A. VAN HAMEL.
C. H. VAN HERWERDEN, C.H.z.

NATUURKUNDIG GENOOTSCHAP.

De GEWONE WINTERWERKZAAMHEDEN van het Genootschap zullen met de maand **October** weder een' aanvang nemen. Prof. H. C. VAN HALL zal eene reeks van Voorlezingen houden over de **Kruidkunde, toegepast op Land- en Tuinbouw.**

Ieder, die LID des Genootschaps wil worden, kan zich daartoe aanmelden bij den Penningmeester, Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat. Men wordt zonder ballotage aangenomen, maar moet terstond de Contributie voor het volgende jaar voldoen. Voor het tijdperk tot aan den 1sten Januarij wordt niets betaald.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

VERGADERING van de GEWONE LEDEN van het **DONDERDAGS-CONCERT**, op WOENSDAG den 26sten September e.k., des avonds te 6 uur, in de BENEDENZAAL van het CONCERTHUIS.

DELIBERATIE over de twee VOORSTELLEN en VERKIEZING van DIRECTEUREN.

*** **VERGADERING** der LEDEN van het GENOOTSCHAP **ter bevordering van Nijverheid**, gevestigd te *Onderdendam*, op DONDERDAG den 27sten September 1855, des namiddags te 3 uur, in het ZIJLVESTERHUIS aldaar.

Aldan, zullen ter **Verkoop** worden aangeboden, voor rekening van het Genootschap ontboden **WERKTUIGEN**, waaronder de **ZAAIMACHINE** van CLAES en de op de Londensche Tentoonstelling bekroonde **PLOEG** van BERDIJ.

Mr. A. J. VAN ROIJEN,
Secretaris.

TENTOONSTELLING

van wege de Maatschappij van Land- en Tuinbouw *de Marne*, gevestigd te *Wehe.*

De COMMISSARISSEN van voornoemde Tentoonstelling maken mits deze bekend, dat de EXPOSITIE van VELD-, TUIN- en OOFTVRUCHTEN, alsmede van BLOEMEN, BOEK- en PLAATWERKEN in betrekking op bovengenoemde Vakken, zal plaats hebben in de Groote Zaal van het Gebouw der Maatschappij, en wel van af WOENSDAG den 3den October tot en met MAANDAG den 15den dito; zullende die van het VEE gehouden worden op ZATURDAG den 6den October, des namiddags te 3 uur.

Commissarissen voornoemd noodigen mitsdien allen uit, die hierin belang stellen, voorzegde Tentoonstelling door het inzenden van verschillende Voorwerpen te willen opluisteren, van welke Insendingen later openlijke melding zal worden gemaakt. Getrouw aan het beginsel, om den Land- en Tuinbouw daadzakelijk te bevorderen, zal deze Tentoonstelling tevens strekken ter aankoop van verschillende Voorwerpen, Boek- en Plaatwerken, en ter opname van alle Bestellingen, waarmede de Directie zich ter bevordering dezer Takken van Nijverheid wel heeft willen belasten.

Namens de Commissarissen ter regeling van de Tentoonstelling:
Dr. A. E. POST.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen DOCHTERTJE C. MULDER, geliefde Echtgenoot van

G. VAN STAPPEN.

GRONINGEN, 22 September 1855.

*** Heden overleed ons geliefd jongste Dochtertje GEZIENA; slechts 15 dagen mogten wij ons in haar bezit verheugen.

MURMERWOUDE, 19 September 1855.

Dr. J. H. NIEUBUUR.
D. NIEUBUUR geb TIDDENS.

*** Heden overleed te *Groningen*, in het Gesticht van Liefde, tot diepe droefheid van mij en hare Betrekkingen, in den ouderdom van bijna 29 jaren, mijne geliefde Dochter ADRIANA, *Zuster der Congregatie van den H. Vincentius a Paula te Tilburg*, na voorzien te zijn met de H.H. Sacramenten der stervenden.

DEN HOORN, gem. *Leens*, 22 Sept. 1855.

F. I. LAMMERTS,
Wed. W. W. FEDDEMA.

*** Tot onze diepe droefheid overleed heden ons geliefd jongste Kindje ANTJE, bijna twee jaren oud.

GRONINGEN, 25 September 1855.

K. BOERMA.
J. F. BOERMA—LENTZ.

Eenige kennisgeving.

*** In den jare 1800 vijfenvijftig, den vierentwintigsten September, ten verzoeke van den Heer **THOMAS ROMEIN**, Stads Architect, wonende te *Leeuwarden*, als Voogd over PETRUS GERARDUS STEENSMA en JACOB ROMEIN STEENSMA, minderjarige Kinderen van wijlen den Heer ALLARDUS STEENSMA, in leven Apotheker, en Mejufvrouw GEELTJE ROMEIN, Echtelieden, woonachtig geweest te *Groningen* en aldaar overleden, de eerste den 7den Januarij en de laatste den 6den Mei 1854, voor wien ten dezen domicilie wordt gekozen ten Kantore van Mr. H. VAN GIFFEN, Procureur, wonende te *Groningen*, die als zoodanig voor den Eischer zal occuperen, en uit kracht van een Vonnis, door de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, den 14den September 1855 gewezen, op de Expeditie behoorlijk geregistreerd, heb ik, **PIETER HEKKEMA**, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te *Groningen*, aldaar wonende, **ten tweeden male gedagvaard:** alle, zoo **BEKENDE** als **ONBEKENDE** of **AFWEZIGE BELANGHEBBENDEN** bij de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde **NALATENSCHAPPEN** van wijlen den Heer A. STEENSMA en Mejufvrouw G. ROMEIN voornoemd, — om te verschijnen op **Vrijdag den zevenden December 1800 vijfenvijftig**, des voormiddags te half tien, ter AUDIENTIE van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, zitting houdende in het gewone Lokaal, in de Oude Boteringestraat aldaar, ten einde te antwoorden en met den Eischer voort te procederen op de vordering, welke hij bij dezen instelt, strekkende daartoe:

Aangezien de Eischer verlangt, om van het Beheer en de Administratie, door hem in voormelde, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen gehad, gehouden en gevoerd in den vorm bij de Wet voorgeschreven, aan de Gedaagden REKENING en VERANTWOORDING te doen, die Rekening met de bescheiden ter inzage van de belanghebbenden ter Griffie van voormelde Regtbank heeft ter nedergelegd;

Aangezien bij het in het hoofd dezes vermelde Vonnis tegen de niet gecompareerde belanghebbenden is verleend verstek, de zaak ten aanzien der Gecompareerden is aangehouden, en bevolen, eene **tweede oproeping** op dezelfde wijze en met inachtneming derzelfde termijnen als bij beschikking van voormelde Regtbank van den 19den Mei j.l. is voorgeschreven;

Dat bij Vonnis van meergemelde Regtbank zal worden benoemd een REGTER-COMMISSARIS, ten wiens overstaan die Rekening door den Eischer zal kunnen worden gedaan, en dat de Gedaagden daarbij tevens zullen worden veroordeeld, om, nadat die Rekening alzoo zal zijn gedaan, met den Eischer op de wijze bij de Wet bepaald voort te procederen, ten einde te geraken tot eene bepaling van het Saldo dier Rekening; mitsgaders van al hetgeen de Eischer verder van die Nalatenschappen onder zich heeft; om vervolgens door hem te worden uitgekeerd en afgegeven aan zoodanige belanghebbenden, als bevonden zullen worden daartoe geregtigd te zijn; alles met verklaring, dat de kosten te dezer zake bereids gemaakt en nog te maken, door den Eischer bij voorrang zullen kunnen worden gekort op het batig overschot van de Boedels, mitsgaders met veroordeeling der Gedaagden, die deze vordering zullen tegenspreken, in de kosten van dit Regtsgeding.

Voorts heb ik Deurwaarder afschrift van dit Exploit aangeplakt aan de Audiëntiezaal van voormelde Regtbank, terwijl gelijke afschriften tweemaal, met een tusschenverloop van ééne maand — zullen worden geplaatst in het *Algemeen Handelsblad* en in de *Groninger Courant*, als daartoe bij beschikking van den 19den Mei j.l. aangewezen.

De kosten dezes zijn ƒ 5—29.

(*get*) P. HEKKEMA, *Deurwaarder.*

Geregistreerd te *Groningen*, den vierentwintigsten September achttienhonderd vijfenvijftig, deel 64, folio achtentachtig, recto vak drie en vier; ontvangen voor Regt tachtig Cent, uitmakende met 38 Opcenten een Gulden tien en een' halven Cent. (*get.*) POSTER

Voor Copij conform:
Mr. H. VAN GIFFEN, *Procureur.*

De **SCHULDEISCHERS** van den in staat van KENNELIJK ONVERMOGEN gestelden **C. VAN STROE**, *Tuinier* te *Groningen*, worden opgeroepen om op **Woensdag den 17den October eerstkomende**, des voormiddags te tien uur, te verschijnen in het PALEIS van JUSTITIE te *Groningen*, ten einde alsdan, ten overstaan van den Ed. Achtb Heer REGTER-COMMISSARIS, de **Rekening** en **Verantwoording** aan te hooren en het **batig slot** te ontvangen.

GRONINGEN, 25 September 1855.

De Curator:
Mr. A. PAEHLIG.

EXTRACT.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS REGTBANK te *Groningen*, van den zesden April 1800 vijfenvijftig, in debet geregistreerd, is **ONTBONDEN** verklaard het **HUWELIJK**, voltrokken te *Groningen*, den dertigsten April 1800 negenentwintig, tusschen **JURRIEN BOERMA**, Varensgezel, vroeger woonachtig te *Groningen*, doch thans geene bekende Woonplaats, noch werkelijk verblijf in dit Rijk hebbende, en **MARTHA VAN DER BORGH**, zonder beroep, wonende te *Groningen*.

Voor Extract conform
L. B. LOHMAN,
Procureur.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Beerta* gedenken, op ZATURDAG den 29sten September 1855 des namiddags te 4 uur, in het GEMEENTEHUIS, in het openbaar, aan de minstaannemenden aan te besteden:

I. Het Leveren en bij den Weg over de Polders te brengen van 150 kub. Ellen VERBRIJZELDE KEIJEN.

II. Het Leveren van het PLANTSOEN en Beplanting van het Kerkhof te *Beerta.*

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving.

De Voorwaarden liggen ter lezing in het GEMEENTEHUIS te *Beerta*, alsmede dat van het Plantsoen te *Groningen* bij MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den BURGEMEESTER te *Beerta.*

BEERTA, 15 September 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
PLAAT.
De Wethouder:
C. J. ONNES.

*** De DIRECTIE van den *OOSTPOLDER*, achter *UITHUISTERMEEDEN*, gedenkt aan te BESTEDEN:

Het MAKEN van NIEUWE VLOEDDEUREN in de Duikersluis, een' REGENBAK, met het HERSTELLEN van ANDERE WERKEN in den gemelden Polder.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben op MAANDAG den 1sten October 1855, des morgens te elf uur, in het WAARHUIS bij de Duikersluis. Zullende het BESTEK en VOORWAARDEN drie dagen vóór den dag der Aanbesteding ter lezing liggen in het GEMEENTEHUIS te *Uithuistermeeden*; te *Onderdendam* bij den Kastelein KNOOP, en ten HUIZE van AANBESTEDING.

Houtveiling

te *Winneweer*, onder werkelijke Houtkoopers, op ZATURDAG den 29sten September 1855, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van KRUIZENGA, van GREENEN en VUREN BALKEN, JUFFERS, ELLENS, SPARHOUTEN, KOLDERS en DEELEN, alsmede eene aanzienlijke partij GESNEDEN HOUTWAREN.

M. P. WENNIGER,
Notaris.

BOELDAG VAN HOUT.

De Deurwaarder **JUURSEMA** gedenkt ten verzoeke van B. L. FLONK en Co., te *Leek*, op MAANDAG den 1sten October 1855, des namiddags te 2 uur, te *Leek*, publiek, op Boelgoeds-Conditiën, te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij gekapte EIKEN, BEUKEN, YPEREN en WILGEN BOOMEN; alsmede eene groote partij EIKEN DAMLEGGERS en WRINGPALEN, en eene partij KROMHOUT.

H. M. JUURSEMA.

In den aanstaanden Winter zal in het openbaar worden verkocht: Eene ruime **HEEREN BEHUIZING** met daarbij behoorende WONINGEN, KELDERS, TUIN, STALLING en KOETSHUIS, staande en gelegen aan de Vischmarkt, op den hoek van de Pelsterstraat, te *Groningen.*

Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP**, en te bevragen bij

Mr. W LAMAN TRIP, *Nots.*

VRIJDAG DEN 28STEN SEPTEMBER

1855, des namiddags te drie uur, zal, in nagenoemde Behuizing zelve, voor den tijd van zes jaren, in het openbaar worden verhuurd:

Eene aanzienlijke **BEHUIZING** met HOF, TUIN en LAND, daarbij behoorende, ruim drie Bunders groot, staande en gelegen bij de voormalige Kloostertil te *Westerlee*, zijnde eene van ouds bekende neringrijke ***HERBERG*** en ***KALKBRANDERIJ***, wordende thans door J. OTTENS in huur bewoond en gebruikt.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op DINGSDAG den 2den October 1855, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder D. RANDA MULDER, te *Winschoten*, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Den **EIGENDOM** van eene BEHUISDE BOERENPLAATS, te *Nieuwolda* gelegen, onder beklemming in gebruik bij E. H. TEN HAVE en Vrouw, voor eene jaarlijksche vaste huur van ƒ 575—00; en

II. Den **EIGENDOM** van eene BEHUISDE BOERENPLAATS, te *Nieuw Beerta* gelegen, onder beklemming in gebruik bij POPPO TJAPKES POPPENS en Vrouw, voor eene jaarlijksche vaste huur van ƒ 540—00; behoorende tot de nalatenschap van wijlen Mejuffer JANTJEN OOMKES, in leven woonachtig en overleden te *Beerta.*

De Verkoopconditiën liggen ter lezing ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

Bekendmaking.

De Erven wijlen den Heer oud-Burgemeester E. POST en Mejufvrouw J. VAN UILDRIKS, in leven Echtelieden, gewoond hebbende en overleden te *Winschoten*, zijn voornemens, in de maand DECEMBER e.k., in openlijke Veiling te verkoopen:

De door gemelde Echtelieden nagelatene **VASTE GOEDEREN**, bestaande, onder anderen, in eene aanzienlijke **HEEREN BEHUIZING**, waarin onderscheidene BENEDEN- en BOVENVERTREKKEN, ruime KELDERS, KEUKEN, WASCHHUIS en verdere GERIJFELIJKHEDEN, groote SCHUUR en STALLING, benevens een groote TUIN met vele fijne VRUCHTDRAGENDE BOOMEN; zijnde tevens zeer geschikt voor velerhande Affaires, staande en gelegen aan de Langstraat te *Winschoten;* met nog eene **BEHUIZING** daarnaast staande; onderscheidene andere **HUIZEN**; eene **LEERLOOIJERIJ**, ongeveer 24 Bunders EIGEN **LAND**, in verschillende perceelen, en wijders verscheidene **EIGENDOMMEN** van LANDERIJEN van verschillende grootte.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

*** In den loop van de maand NOVEMBER 1855 zal, ten verzoeke van de Kinderen en Erven van wijlen JULIUS DE BOER en Vrouw, te *Ezinge*, publiek worden verkocht:

I. Eene BEHUIZING, no. 61, met derzelver ERF, staande en gelegen aan de Straat nevens het Kerkhof te *Ezinge*, jaarlijksche grondpacht ƒ 7—00.

II. Het REGT DER BEKLEMMING van 4 Bunders, 32 Roeden en 60 Ellen best *Groenland*, gelegen te *Ezinge*, jaarlijksche huur ƒ 11—00.

Mr. M. DE MUINCK.

TE HUUR:

eene **VROUWEN ZITPLAATS** in de Martini-kerk, geteekend no. 13. Te bevragen bij Mr. J. GANDERHEIJDEN, Oosterstraat.

De ondergeteekenden, Cichorei-Fabrikanten, brengen door deze ter kennis, dat zij den **PRIJS** der **CICHOREI** met **ƒ 2—00** de **100 ½ Ned. ℔** hebben **VERHOOGD.**

GRONINGEN, 24 September 1855.

J. S. HAVINGA OORTWIJN.
J PIETERS.

MANNEN HOEDEN EN PETTEN,

te ***Winschoten***, zijn van af heden tegen billijke prijzen te bekomen in de Lange-Straat bij

H. J. HILLINGA.

BESTE BLAAUWE KASTDRUIVEN

bij **U. KEIZER**, in de N. Kijk-in-'t Jatstraat.

TEN KANTORE VAN

J. S. Oppenheim,

aan de **Noorderhaven,**

zijn voor de 5de KLASSE der **037ste STAATS-LOTERIJ *LOTEN*** volgens Prijs-courant te bekomen.

PRIJZEN van alle *KANTOREN* of van andere Plaatsen worden **in betaling** genomen.

ATTENTIE!

LEERLOOIJERIJ EN LEERHANDEL.

Door **bijzondere** omstandigheden biedt zich in eene der Noordelijke Provinciën des Rijks eene **overschoone** gelegenheid aan tot **overname** eener ter nering zeer wel gelegene **LEERLOOIJERIJ**, die reeds sedert ongeveer anderhalve eeuw gevestigd geweest en (thans zeer wel bekend is. — Dezelve bevat 20 KOOIKUIPEN die allen onder dak zijn, terwijl er een uitgebreide **LEERHANDEL** aan verbonden is. Eene soliede, hecht betimmerde en ter woning zeer aangenaam gelegene BEHUIZING is er onder begrepen.

Men gelieve zich *franko*, onder de letters L. L. B., te adresseren aan den Heer C. L. BRINKMAN, Boekhandelaar te *Amsterdam.*

OP EEN' HOUTZAAGMOLEN

worden ten spoedigste gevraagd: een bekwame **MEESTERKNECHT** en een **MIDDELKNECHT**, tegen **goed loon.** Men adressere zich, onder letters A Z, met franko Brieven, aan het BUREAU dezer COURANT.

Om met November in dienst te treden, verlangt de ondergeteekende een' **bekwamen MIDDELKNECHT** op een' ***HOUTZAAGMOLEN.***

ZUIDBROEK, 22 September 1855.

B. ROMELING.

Ondergeteekende vraagt tegen NOVEMBER e.k. een' **LEERLING** of **BEDIENDE** in zijne **Kruidenierswinkel en Tabakswinkel** [illegible]

GRONINGEN, 24 September 1855.

P. M. POTT.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.